

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai nešinyks
nuo šios žemės".
— ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXII, No. 14

PENKTADIENS, SAUSIO (JANUARY) 17, 1941

3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

TELEPHONE: VICTORY 1455

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Valdžia ir Žmonės.
Raktas į Paspalptis.
Ekspedicinis Tuzinas.
Lietuvos Spauda.

Lietuvos valstybės vyrai, J. Paleckis, M. Gedvilas, J. Sniečkus ir kiti tankiai lankosi dirbtuvėse, sako prakalbas ir šniap jau draugiškai kalbasi su darbininkais.

J. Paleckis kalbėjo Gumos fabriko darbininkų susirinkime. Po to sekė klausimai, nusiskundimai.

J. Paleckis tai taip, kaip Lietuvos prezidentas. Jis ir kiti valdžios žmonės palaiko artimiausią kontaktą su darbininkais. Sykiu galvoja, sykiu planuoja.

Nieką panašaus nėra buržuazinėse valstybėse.

Debatai, pokalbiai, radio pranešimai ir dainos—visa tai nužadyla nacionalio "gynimosi" spalvomis, bent ant 80%.

Taip rašo T. Kennedy Jr New York "Times'e." Propaganda paleista visais garais, o juk 90% Amerikos žmonių karo nenori.

F. J. Bagočius rašo straipsnį J. Tyslavos "Lietuvoje", stengdamas "surasti raktą, kuriuo būtų galima atrinkti visas paspalptis."

Perdaug. Suraskite bent tą raktą, kuriuo galima būtų atrinkti paspalptį kodėl SLA nesieka.

Kas po nosia, tas svarbiausia.

Kumiginiai "Garse" randu pranešimų iš Urugvajaus, kad ten jau organizuojasi savanoriai gelbėti Lietuvą nuo lietuvių. Gal susidarys ekspedicinis tuzinas, kuris vajuos Montevideo salianuose... Savo ilgas liežuvis.

Bet "Garsas" deda tą žinią svarbioj vietoj. "Garsui" mirza žinią didelių pulkų, apgulusių Kauną.

A. Vanagailis savo "Margutyje" išreiškia troškimą, kad A. Smetonos buvimas Amerikoje būtų panaudotas "lietuvių gerovei, vienylei, taikai".

Greičiau pakla užkals, negu kas nors panašus įvykis.

Smetonos giesmė atgiedota. Net kumiginiai prisėdę prie vieno su juo stalo su šimtu atsargumų ir rezervacijų.

Yra korespondentų, kurie trankosi hoteliuose, kavinėse, geruose restoranuose. Jiems smuogų ir jų įspūdių smuogs. Prie tokių korespondentų priklauso ir Associated Press reporteris Paryžiuje, p. Roy Porter. Anot jo, Paryžiuje viskas tvarkoj, visko yra, net okupantai mandagumą pavyzdis. Tik gervės pieno betrukska.

Bet užvakar net per Berlyną gauta žinių, kad paryžiečiai vargsta, nedavale, kad ten labai prisilgętas upas.

Tuli pliuskiai, gyvendami Amerikoje, "žino", kad Lietuvoj "nėra" spaudos lietuvių kalboje. Sako, viskas žydiška ir rusiška. Tie melagiai kaip ką ir apgauna. Tikrenybė gi taip yra: Tarybų Lietuvoj šieina 26 periodiniai leidiniai lietuvių kalba. Jų tarp keturi dienraščiai. O svetimom kalbom, rusų, žydų ir lenkų, šieina tik 7 laikraščiai.

Tarybų Lietuva liautis lietuviška negu kada nors savo praėtyje.

Kaip tik Amerikos literaturoj pasirodo kas blogesnio, naciai

SWOC UŽ PAKĖLI-MĄ ALGŲ

Reikalas Didėsių Algų 350,000 Darbininkų

Pittsburgh, Pa., sausio 16. — Pleno Darbininkų Organizacijos Komitetas (SWOC) planuoja užvesti derybas dėl atnaujintom kontraktų sekantį savaitę.

Bus reikalaujama iš plieno korporacijų pakelti algas 350,000 plieno darbininkų, kurie yra organizuoti į CIO uniją.

Kontraktai bus atnaujinti su U. S. Steel korporacija, pacia didžiausia plieno korporacija, taipgi su Jones & Laughlin Steel korporacija, su Crucible Steel korporacija ir eile kitų.

Sulyg senam kontraktui, unija ir kompanijos 20 dienų prieš baigiantis kontraktui, turi užvesti derybas ir gali vėl atnaujinti.

Derybos turėtų prasidėti sekančią savaitę.

Kinai Mojasi Apsupti Du Miestus Japonų Okupacijoj

Sanchai, sausio 16. — Kinų spauda praneša, jog Kinijos kariuomenė eina į Chekiang ir Kiangsu provincijas mityvėnima apsupi miestus Sanchai ir Hongchow ir pradėti ten ofensyvą.

Kinija, sakoma, ruošiasi pavaras į didesles atakas prieš japonus.

Abu tie miestai yra svarbūs portai.

Rinkimų Klastos Supurtė Argentinos Ministerij

Buenos Aires, Arg., sausio 16. — Finansų ministeris Federico Pinedo jau rezignavo ir užsienio reikalų ministeris Julio Rocca gal pakeis jį, kaltinant juos rinkimų klastavime.

Rocca sako, kaltinimai klastų turi būti atšaukta, kitaip jis pasitrauks.

400,000 Vaikų Susirgę Influenza Orko Valtijoj

Columbus, Ohio, sausio 16. — Valstijos sveikatos komisionieris R. J. Markwith sako, kad apie 400,000 vaikų negali lankyti mokyklas iš prižadėtos influencijos paplitimo.

Ta epidemija nėra pavojinga lapšnio, bet vistiek sulauko vaikų nuo mokyklas.

RUMANIJA DEDA MINAS

Istanbulis. — Turkijos davinias, Rumanijos pakračiuose leidžiama minos, kaip kad būtų rengiamasi prie karo.

pirmieji tą pasisavina. Apsakka "Gone With the Wind" ir filma tuo vardu turi geriausio pasisekimo... Vokietijoje.

Mat, ten šniekinti negrai. Nacių pasistams tas itin patinka.

Žurnalas "Friday" jau turi miltoną skaitytojų. Pastarame juo numeryje yra platus ir labai interesingas straipsnis apie Henry Fordą.

Tuo straipsniu Fordas numaskuojamas galutinai. Straipsnio autorius Dan Gillmor, "Friday" leidėjas. L. Pruseika.

CIO VYKDOMOSIOS TARYBOS posėdis Washingtone, nustatymui unijų veikimo, taipgi ir išdirbimui legislatyvio programo 1941 metams.

KAUNO LAUDIES UNIVERSITETĄ SUAUGUSIEMS MOKINTI LANKO TUKSTANTIS IR 334 ASMENYS

VILNIAUS IR KITŲ LIETUVOS MIESTŲ MOKYKLOS KUPINOS

Kaunas (Elta), sausio 16. — Iškilmingai atidarytas suaugusių liaudies universitetas, į kurį jau įsirašė 1,334 asmenys.

I socialinės ekonomijos skyrių 231.

I gamtos ir technologijos skyrių 215.

I visomenės mokslų skyrių 187.

I agronomijos skyrių 119.

I literatūros ir meno—113.

I specialius kursus—466.

Specialinių Kursų Mokyklos

Kaunas. — Ligi 1940 m. birželio 15 d. Specialinio mokslo departamento žinioje veikė šios vaistabinės mokslo įstaigos:

1 technikos mokykla; 9 berniukų amatų mokyklos; 9 mišros amatų ir mišros prekybos mokyklos. Viso 17 specialinių mokyklų su 4,510 mokiniams.

Be to veikė 616 privatinų mokyklų su 1,720 mokiniams. Dabar jau veikia: 2 technikos mokyklos, 1 vakarinis skyrius prie

technikos mokyklos darbininkams, 27 amatų mokyklos ir 4 prekybos mokyklos. Visose jose mokinais 9,642 mokiniai, o pridėjus val. riniame skyriuje besimokančius darbininkus ir paskutiniu laiku suorganizuotų amatų mokyklų mokinius jų skaičius pasiekia 10,000. Nuo lapkričio 15 d. atidaryta visa eilė stalybos darbininkų bei tarnautojų trumpalaikių kursų stalybos trestui specialistams paruošti.

Vilniuje, Kaune nustatyta mokytis šių sākų: dailiųjų, mūrinių, stalių, skarodžių, teraco, betono, armatūros ir tinko. Be to, Kaune ir Vilniuje organizuojami dešimtininkų ir brigadierių kursai.

Panašų kursų numatyta įsteigti Panevėžyje, Šiauliuose, Kėdainiuose, Biržuose, Ukmergėje, Tauragėje, Mariampolėje ir kitur. Atnečiančias mokslo metais numatyta pastatyti Kauno technikos mokyklos dirbtuvių, Kauno antrąjį amatų mokyklą rums, Aleksote, kurie kainuos apie 2 milijonus li-

ty, Mariampolėje amatų mokyklos rums, baigti Vilniaus technikumom rūmų statybą, pastatyti Alytaus amatų mokyklos rums, Kauno septynios amatų mokyklos rums pastatyti ir baigti Kauno komercijos mokyklos rums.

1,212 SUAUGUSIŲJŲ LANKO VILNIAUS MOKYKLAS

VILNIUS. — Vilniaus suaugusiųjų pilnoje vidurinėje mokykloje suorganizuota 24 klases. I jas priimta 1,212 mokinių, kurių amžius labai įvairus. Didžiausias dalis yra iki 25 metų. Per 35 metus įstojo 27. Vyriausiasis mokytis turi 45 metus.

Vilniaus miesto Vykdomasis Komitetas 64 nebaigtų namų statybai paskyrė 1,200,000 litų kreditą.

Vilnius paskutinėmis dienomis gaus daug žaliavų pramonėi, fabriky įrengimams ir gamybai. Gauta daug odų, kailių, nedegamo molio, šilko pudinginių, vilnos ir vilnos verpalų, cemento, geležies ir daug medžio iš Gudijos.

SSSR Spauda Plačiai Rašo Apie Liaudies Suvaž. Anglijoj

Maskva, sausio 16. — Liaudies konferencijai dėl taikos, įvykus Londono, plačiai rašoma Sovietų spaudoje. Tai buvo suvažiavimas pažangusių dalies Anglijos darbo unijų ir abelnai pažangusių žmonių.

Anglų Lakunai Bombardavo Sicilijos Bazes

Rymas, sausio 16. — Anglų aviacija bombardavo Cataną Sicilijoj, padarydama nuostolių ir sužeisidama kelis asmenis, sako italų daviniai.

Sicilijoj dabar esą labai daug vokietių armijos.

Seimyna Gasu Nusinuodijo, Rasta Visi Negyvi

Montreal, sausio 16. — Mike Vajcik, jo žmona ir du vaikai rasti negyvi savo bute. Visas jų pečius gasas atstakus.

Vajcik dirbo East Ebd orlaivų imonėj.

TRYŠ LAIVAI SUZALOTI

Londonas. — Anglų admiralitetas prispazysta, kad trys Anglijos karo laivai sužeisti dideliu laivyno musųj sausio 10.

REGISTRUOJA ŽYDUS

Haga. — Nazių įvykus registruojama Olandijoj gyvenanti žydai, taipgi ir tie, kurie paeina iš žydų.

Graikai Netikėtai Užklupę Italus ir Apkulę

Atėnai, sausio 16. — Centraliniai Albanijos fronte, graikai, sako, užklupę italus kalnų pozicijoje netikėtai ir gerokai juos apmulę.

Italai apleido savo pozicijas graikams.

Dvi Italų kontr-atakos nepavyko. Jie sumušti su nemažai nuostolių.

Paryžius Šlebė iš Medžio ir Daržovių

Paryžius, sausio 16. — Kaipo centras madingų drabužių turtingiausiom pioniom, Paryžius dabar yra visai kas kita.

Daugiasia čia parduotamų šlebų yra pagaminta Normandijoj ir jos susideda iš 40 medžių, daržovių, o 60 nuoš. medžio. Jos yra iš dirbtinio audeklo.

Laikraštis "Le Matin" sako, "musų miškai mus apredė".

Anglijos Išlaidos Busi Didėsios, Kaip Turtas Amerikoje

Washingtonas, sausio 16. — Apskaičiuojama, jog Anglijos išlaidos už karo reikmenis Amerikoje pasiekė \$3,019,000,000, o pinigų čia esą \$1,555,000,000.

San Jose. — Costa Rica Komunistų Partija Reikalauja Paliausuoti iš kalėjimų Brazilijos Komunistų vadq Carlos Prestes.

Ir Kareivių Dalyva-vo Liaudies Suvaživime už Taiką

Londonas, sausio 16. — Politicija sulaukinėjo įvažiuojančius miestam kareivius ir peržiūrinė ju jų dokumentus. Sakoma, norėta surasti kareivių delegatų į Liaudies Suvažiavimą, sausio 12, kuris pareikalavo taikos be karo koreibucijų ir liaudies valdžios Anglijoje.

Suvažiavimas buvo skaitlingas ir reprezentatyvis.

Amerikos Laivyno Veikimas Prie Hawaii Erzina Japonus

Tokio, sausio 16. — Vyriausybės politikai sekanti Japonijos spauda reikiška nerimo didei Amerikos karo laivyno dalių sukoncentravimo prie Hawaii salų.

Japonams rodos, kad Amerika mananti kariauti Pacificę.

Anglai Patys Nuskaningę Savo Suzalotą Kruizerį

Londonas. — Kreizeris Southampton, kuris smarkiai apdužytas susirėmimo su priešais, Viduržemio jūroj, nuskanindamas pačių anglų. Negalėta jis attempiti į portą.

KUBA SU JUNGTINEM VALSTIJOM

Havana. — Kubos ministerių kabineto posėdy, apsparsčius tarptautinę situaciją, prieta nusprendžio, kad Kuba laikytusi su Jungtinėm Valstijom.

STIMSONAS AGITUOJA UŽ BILIŲ ANGLIJAI GELBĖT

Amerikai Esąs Labai Didelis Pavojus, Sakė Užsienio Reikalų Komitetui

JAU TREČIAS MINISTERIJOS NARYS UŽ KARO BILIŲ

WASHINGTONAS, sausio 16. Henry L. Stimson, Karo Sekretorius, kalbėdamas atstovų buto užsienio reikalų komitete, pareiškė, jog Amerikai dabar esąs didesnis pavojus, kaip 1917 metais.

(1917 metais Amerika stojo karan "išgelbėti svietą demokratijai" o ne išgelbėti nuo pavojaus).

Jisai, kaip ir Valstybės sekretorius Cordell Hull, agitavo už priėmimą prezidento Roosevelto plano skolinti Anglijai ginklus, laivus ir visas karo reikmenis ir teikti visą kitą paramą kare prieš Vokietiją.

Stimson jau trečias iš eilės ministras narys išstojes agituoti už to biliaus pravedimą.

Stimsonas netvirtino, kad naziai gali įsivėrti Amerikon. Jis sakė, jie gali bombarduoti Panamos Kanalą.

Komiteto nariai apylyė ji visokias klausinias.

Turkija Sukoncentravus Milioną Armijos Pasienin

Vichy, sausio 16. — Iš Turkijos gauta davinij, jog vyriausybė sutarukus apie 1,000,000 kariuomenės iš tuos punktus, kur manoma teltis su naziais susiskirsti, kuomet jie eis Bulgarijon.

Sovietų reikalų vedėjas Bogomolovas čia, sako, turėjo konferenciją su Francuzijos užsienio reikalų ministru Flandinu.

Visus Londono Vaikus Iškraustys Kitur

Londonas, sausio 16. — Motami laukia aršaus bombardavimo iš oro, kad įsakyta visus vaikus žemius 14 metų iš miesto išvežti į saugesnes vietas.

Sveikatingumo padėtis Londone irgi darosi nesaugi, nuolat bombarduojami miestų, griauinama namus.

Darbo Unijos Priešnasi Roosevelto Planui

Detroit, Mich., sausio 16. — Amerikos Darbo Federacijos ir CIO unijos čia pasisakė prieš prez. Roosevelto siulomą planą gelbėti Anglijai, nes tai velka Ameriką į karą.

(Minneapolis, Philadelphia) ir Chicago CIO unijų tarybos taipgi išėjo prieš tą bilij).

Dvidešimtis Žmonių Uzmūsta Bombardavime iš Oro

Berlynas, sausio 16. — Anglų aviacijos bombardavime Wilhelmshaveno 20 žmonių užmušta ir 35 sužeista. Keletas namų uždegta. Numesta keliolika uždegamų bombų.

Deke gerai apsaugai, daug nuostolių nepadarėta, sako naziai.

HULL VENĖS LIESTI "SOVIETŲ KLAUSIMO", SAKO VOKIECIAI

BERLYNAS, sausio 16. — Valstybės sekretorius Hull'o kalba suinteresuotus nazius dviem atžvilgiais:

Viena, Hull venęs ir prisiminti apie Sovietų Sąjungos klausimą.

Antra, jis "apyviniotai" pagrasinęs Japonijai.

Daugiau tų kalbų naziai nieko naujo nemato.

Tokio, sausio 16. — Japonijos vyriausybė, kaip skelbia žinių agentija Domei, išsiaiškino Valstybės Sekretoriaus Hull kalbą priešingai Japonijai. Esą, ji provokuojanti Japoniją ir delto tik pablogina jau ir taip opią tarptautinę situaciją.

PERSERGSTI DEL AUDROS Washingtonas. — Pasitęgia laivams perserģėjimas dėl beslarinancios audros viduryje Atlantiko vandenyno.

Senatoriai Žada Kovoti prieš Roosevelto Politiką

Washingtonas, sausio 16. — Senatoriai Johnson, Wheeler ir kiti, kurie priešingai prez. Roosevelto užsienio politikai, ypač bilijai gelbėti Anglijai, sąjaukti Ameriką karan, sako šis didžiausias pastangas, kad tas bilius nepraityt.

Jie įsitikinę, kad Administracijos planas veda Ameriką karan.

Pakilęs Vanduo Tvenkinij Izoluoja Miestuką

Grove, Okla., sausio 16. — Smarkiai kylantis vanduo milžiniškam tvenkinyje, Giant Lake, ima izoliuoti 1,093 gyvenotojų miestuką nuo susisiekinimo su kitais miestais.

Visi keliai apsemta, tai to miestuko gyventojai pasidirdidino naujus "rankų darbo" kelius, bet ir tiems pavojus.

Japonų Spauda Ragina Paskubinti Ekspansiją į Pietus

Tokio, sausio 16. — Japonijos spauda ragina valdžią skubiau vykdyti savo planus ekspansijos į pietus, kad užbėgti Amerikai kelij.

Eilė senų ir aktingų generolų taipgi raginė karo ministerį Eiki Tojo viską daryti, kad Kinijoj karas būtų laimėtas.

Anglijos vyriausybė apkalinta kurstyme susirėmimų tarp Indo-Kinijos ir Thailando.

Išdauzė Nazių Žinių Agentijos Buveine

Guyaquil, sausio 16. — Burys nežinomų žmonių užpuole Vokietijos žinių agentiją "Transocean" raštinę ir sudaužė rakančius ir mašinias pabėgo. Sargas primuštas iurgi.

"VILNIS"

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc.

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1919.

dyje dalyvauja nuo dviejų iki trijų milijonų žmonių.

To liaudies sąjūdžio vadovybė apbrėžtai sato klausimą: Ar mūsų viešpataujanti klasė yra drauginga demokratijai?

Harry Adams pareiškia: "Tegul ir tą klausimą atsako Ispanijos ir Kinija... Valstybė, varde kurios šis karas buvo paskelbta, yra pusiau fašistinė (Francija). Dar pirm karą ji sukūmė ir kalėjimus ir koncentracijos stovyklas tukstantiems organizuotų darbininkų."

Darbo žmonės nebebus imperialistinės mašinos vergais.

Kinai Pradėjo Ofensyvą

Kinijos armijai vis labiau pradeda sektis. Dabar ji ne tikai gina, bet ir užpuola. Iniciatyva—jos rankose.

Vakar gauta pranešimai apie kinų ruošimąsi didžiai pavasarinei ofensyvai. Kaip kur ta ofensyva jau prasidėjo. Neapraštos veiklos kinai rodo Chekiang ir Kiangsu provincijose.

Sios ofensyvos tikslas labai platus. Kinai nori apslauti japonus Shanghai'j ir Hanchow. Kiangsu provincijoje kinai jau paėmę tulas strategines vietas.

Geriausio jiems pasisekimo.

Politinės Bylos Oklahomoj

Oklahomos valstijoje jau senai pravaistas įstatymas apie taip vadinamą "kriminalinį sindikalizmą." Pasiremiant tuo įstatymu, Oklahomoj nuteista Alan Shaw ir Robert Wood, kiekvienas dešimčiai metų kalėjimam. Prie to prikergeta ir piniginė bausmė.

Šie du kaliniai nieko bendro neturi nei su kriminalizmu, nei su sindikalizmu. Jie buvo apkaltinti, kaip Komunistų Partijos nariai, o Komunistų Partija taip pat nieko bendro neturi nei su kriminalizmu, nei su sindikalizmu. Kiekvienas politiniai gramotnas žmogus gali žinoti, kad sindikalizmas yra visai svetima komunistams ideologija.

Oklahomoj, pasiremiant tuo pačiu archaisku įstatymu, norima dar daugiau žmonių nuteisti.

Gynimu nuteistųjų ir patrauktųjų teismam rūpinasi Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas. Jam padeda ir Civilių Laisvų Draugija ir Nacionalė Federacija Konstitucinėms Laisvėms Ginti. Daugelis švaresnių liberalų taip pat padeda užplūtimui.

Oklahomos reakcininkai pasimogo sunaikinti toj valstijoje konstitucines teises. Todėl yra butino reikalo ateiti pagelbon jų pasirinktomis aukoms.

Aukais reikia siųsti šiuo adresu: International Labor Defence, 112 East 19th St., New York City.

Ką Sako Italai Belaisviai

United Press korespondentė Mary Merlin kalbėjosi su daugeliu italų belaisvių Albanijoje. Tuli iš jų liuosu noru pasiduoda graikams. Jie nenori guldyti savo galvas už Mussolinio "imperiją."

Belaisvis Antonio Gazzi, 38 metų, buvo atsiųstas karo frontan prieš kalėdas. Jisai pirmiau gyveno šiaurinėj Italijoje.

Jis pasakoja įdomių istorijų apie padėtį šiaurės Italijoje. Italijos žmonės žino apie Mussolinio nepasisekimus Albanijoje ir Lybijoje. Apie tai jie patiria iš slaptai leidžiamų laikraščių ir radio. Policija nepajėgia sunaikinti tuos slaptus propagandos įrankius.

Su kareivių kontingentais, siunčiamais į Albaniją, važiuoja daug slaptosios policijos agentų. Snipai mašinos kareivių tarpe, ieškodami komunistų ir kitų neįteiktųjų Mussolinui elementų. Kaip kada pasiseka jų sugauti, bet neada, nes kareiviai atsargūs ir savo draugų nešiuoda. Mussolinio čebatalizij yra neada. Didžiama italų kareivių nemato reikalo kariuotį su graikais. Todėl ir toks didelis skaičius laisvai pasiduodančių belaisvių.

Kuomet korespondentė užklauso Gazzi ar galima greitai laukti Italijoje sukilimų, šis atsakė, kad greitai laukti negalima laukti sukilimų. "Slaptoji policija dar perdaug stipri." Bet jeigu didesnis

APŽVALGA

PRISIMINIMAI SU PRASISIEPIMU

Ir p. Vanagaitis jo "Margutyje" smagu prisiminti, kaip prieš 20 metų Kaune buvo sukurta Lietuvos Opera. Gruodžio 31 d. 1920 m. buvo sušosta opera "Traviata."

A. Vanagaitis prisimena:

"Kipras Petrauskas buvo muzikalūs vaidybos mokytojas. Jis ir mokė ir sykiu laisvo vaidybuj dainavimą... Aš manau, kad kompozitorius J. Žilvicius galėtų kiek plačiau pabrėžti apie šis Lietuvos Operos iškilmes. Jis turi daugiau medžiagos ir galbut fotografinių nuotraukų. Margučio redaktorius malonu pasveikinti Lietuvos Operos iškilmėms ir palinkėti, kad jie nepasidyma okupacijos, vykdytų užsibrėžtą tikslą."

A. Vanagaitis žino, kad tas jo piktas žodis "okupacija" yra pasitursinimas prieš smetonininkus ir Klerikalus. Žilvicius kalbėj taip pat persiėkyrė su lietuvių meno keliais.

Kad p. Vanagaitis žinotų, kuriuo keliu eina lietuviškas menas, mes priminsime Kipro Petrausko žodžius, kuriuos jisai tarė rugsėjo 1 d. (1940 m.) Valstybės Teatro bendradarbių susirinkime.

Štai kaip prakalbinai ir širdingai skambėjo žodžiai:

"Kai aš stovėjau šioje scenoje dainuodamas, taip nesijaudinau, kai dabar. Aš noriu surasti savo žodžių, žodžių, kurių dar nedinavau. Aš juos randu anksčiau kalbėjusių žodžiuose, prie kurių visa širdimi prisidedu. Liaudies man visada buvo artima. Mes tikrai esame liaudies vaikai ir mūsų veikla liaudies. Mano tėvas buvo stalius, aš taip pat stalius. Ir dabar man labai gaila, kad neturiu už savo pečių bent 30 metų, kuriuos galėčiau paskirti liaudies."

Tikimės, kad p. Vanagaitis nesisaipys dėl šių labai jautrių ir teisingų žodžių. O ką sakė K. Petrauskas tą sako ir kiti operos dainininkai.

Lapkričio 23 d. Kiprui Petrausko šūję 55-keri metai. Spauda ir visuomenė gražiai, jautriai minėjo Kipro sukaktuvės. Tą vakarą Valstybės Teatre statė J. Dzer-

žinskio operą "Ramusis Donas." (Tai sovietinė opera) ir pats Kipras vaidino svarbiausią rolę.

Jei Vanagaitis malonu prisiminti susikūrimas Lietuvos Operos, tai Lietuvos operos dainininkams labai nemalonu girdėti pigius politikieriškus žodelius apie "okupaciją." Palikite tuos prasišiepimus p. Grigaičiui. Tai specialybė to mizerno žmogpalaikio.

"Tiesa" (Nr. 14) rašo, kad nauja darbininkų auditorija labai myli savo Petrauską:

"Atrodo, kad labai myli ir vertina didžiausiąjį mūsų ardistą ir naujoji dabartinė teatro auditorija, gausiai lankanti visus spektaklius, kuriuose dalyvauja Kipras Petrauskas."

REAKCIJOS IR MISTIKO NELAISVĖJE

Žurnalas "Lietuva," kuris pirmiau bandė prisitaikinti prie kiek inteligentiškesnės publikos ir eiti "vidurio keliu," vis labiau susitupė, kaip o hakužė ir pastogė pavargusiems žmonėms, buvusiems radikalams ir bedieviams. Jie ten sunėšė visas savo klumpes. Neperėjus galima pasakyti, kad "Lietuva" pateko į reakcijos ir mistikos nelaivę.

"Lietuva" susikraustė tokie žmonės, kaip J. Laukis, kurie ten sapalioja apie marksizmą, "kaip" istorinio materializmo" tušeriuotojas Margeris, kaip tautininkų agitatoriai Sirvydas, Sudaivas, Bukšnaitis.

F. J. Bagočius, "kurio popiežiškis" atvaizdas įdėtas viršutiniame puslapy, parašė mistikos kupiną straipsnį apie "Didžiąją Baltųjų Broliją." Jis pats prie tos brolijos turi kokią tai pretenziją.

Realiam pasauly gyvenantiems žmonėms tas atrodo labai keista.

Pats redaktorius, žinoma, giriasi savo pasisekimais. Kai jo pasaulis visiškai susiaurėjo, tai labai menka pagostė jam išrodo labai didelė.

Progressyvi visuomenė niekad neturėjo didelių iliuzijų dėl "Lietuvos".

Iš Sovietų Sąjungos

ZINIOS IS SOVIETU SAJUNGOS

Maskva. — Iki lapkričio 15 dienės šalies kolchozose ir sochvozuose žiemkėnais buvo užsėta 36,754,000 hektarų, taigi, buvo atlikta 99-2% plano.

Masinis žiemkėnų sėjimas vyksta dar Uzbekijos, Turkmenijos, Tadžikijos ir Azerbaidžano respublikose.

Per lapkričio mėnesio trečią penktadienį kolchozose ir sochvozuose buvo suarta 1,200,000 hektarų raženių. Iki lapkričio 15 dienės iš viso

buvo suarta 42,699,000 hektarų raženių.

Maskva. — Per 13 dienų susiregistravo į amatų, gelžkelių ir kitas industrines mokyklas 31,080 jaunų vaikinių ir merginų. Sarašymas baigtas.

Maskva. — Dviraičių fabrike pradėta gaminti plenetas prietaikytus sportinuis dviračiams. Tie dviračiai yra aprūpinti trimis greičio perjungimais. Perjungimą bus galima atlikti važiuojant.

LAISKAS IŠ TRYŠKIŲ MIESTELIO

Senutė Mano Motina Džiaugiasi Nauju Gyvenimu Lietuvoje

Simtai laišku iš Tarybų Lietuvos pasiekė amerikiečius. Tie laišku, aišku, yra laukiami su dideliu išsigimiu. Kodel? Todėl, kad tai nu savikių, nu mylių, nu ir antra—kad amerikiečiai lietuvis daugiau patikės Lietuvoje padėtini iš savųjų laišku, negu iš smetonizaičių leidžiamų bauriausiu šmeiztų apie Tarybinę Lietuvą.

Tukstantai grauzisųjų laišku pasiekė mus amerikiečius! Ir kur tie lietuviški Amerikos fašistai iki ašis už smueticio-toko, kada didžiuma Amerikos lietuvių gautu džiungiančius laišku. Tuose laiškuose giminės kalba maloniai ir su džiaugsmu apie naują Lietuvoje gyvenimą.

Štai ir aš sulaukiau laišku nu savo motušės, kurią palikau Lietuvoje 1927 metais. Laiške jinai duoda man "vejo", kad neparašiau jau laišku anksčiau.

Keli metai atgal, kada smetoninis režimas viešpatavo, laiškuose tėvui kelius sykius pamėčiau apie jų vergus ir aršų režimą Lietuvoje; kelius sykius pasiučindami "Vilni" ir jos sieninį kalendorių. Bet štai, gaunu iš tėvo laišku:

"Sunau, laikuose nemink tokių sakinių. Nesiskų daugiau raštu. Man ir taip jau padarė 'trubelio'; už tai ir dvi savaites mane senuką patarė arešto namuose."

Paklausiau seno tėvo. Gaila, jis mirė nesulaukęs socialistinės santvarkos Lietuvoje. Man mažam būnam, pamenu, jis veikdavo ir kalbėdavo apie profesines sąjungas ir abelnai buvo pažangus žmogus.

Dėl laišku, ką gavau nu motušės, aš perspaudinu. Jinai labai gražiai kalba apie naująjį gyvenimą:

1940 m. gruodžio 7 d. Mielas suneli ir martele. Rašau

tamstoms laiškelj sveikindama visus. Gavome nu tamstų laišku, už kurj širdingai dėkojame. Linksmas, kad ir už tiek daug metų atsimintė mane.

Naujenes tokios: Raudonoji Armija atėjo pas mus ir išvadavo iš smetoninio režimo. Gal buvai užsirusi nes ant musų, kad neraiše laiško? Juk mes nekalti, kad taip vargome smetonininkų rankose. Bet mus sirdys jau senai troško, kad tik kaip graiiau Raudonoji Armija išgelbėtų mus iš priespaudos. Bet ir susilankėme los valandos.—musų žodžiai ir sirdys prablio! Gana vargome ir kentejome, kol sulaukėme naujo ir laimingo gyvenimo.

Tai mielas suneli ir martele, nepamirškite manęs senatvėje, parašykite laiškelj.

Ona Butkienė, Tryškiai.

Tai šitaipt šandien kalba ilgai kentėjė Lietuvos žmonelai, senai ir jauni, darbininkai-valstiečiai ir intelektualai.

Laiškai iš Lietuvos amerikiečiams yra didžiausi dokumentai, kurie daugeliui pravers akis pamatyti tiesą. O tie, kurie šandien bauriau atakuoja Tarybų Lietuvos vyriausybę, anksčiau ar vėliau turės užsidaryti burnas, nes jų melams niekas nebetikės.

Savo broliams Lietuvoje, Antani, Aleksui ir Jonui, galitū tiek pasakyti: Broliai, jus jauni, žaliakiai žemaičiai, dirbkite socialistines tėvynės labui! Dirbkite ir bukdikite, kad tū laimėjimū neprarastumė, nes reakcinis-fašistinis smakas dar nepalovė sklankejos praryti jus laimėjimus ir laimėjimus abelnai! Socialistinės kurybos.

—St. Butkus.

Tais Dviraičius sportininkai ir patyrę diviratininkai galės pasiekti 50—60 kilometrų greitį per valandą.

Iki gruodžio 1 dienos fabrike bus pagaminta 50 tokių dviračių, o iki galo metų—200.

Minskas. — Nesenai Gudijos kolchozuose prasidėjo muzikalinės šventės, kuriose dalyvauja daugiau kaip 250 meno darbuotojų. Šių švenčių metu kolchozininkai bus supažindinti su turtinga klasikinė muzika, Gudijos TSR kompozitoriais ir kity respublikų garsiais kūrėjais. Programoje dalyvaus taip pat Gudijos kolchozai, kurių tarpe bus taip pat ir vakarinijų sričių jauniausieji kolchozai. Jie išstatys savo simfoninius orkestrus, liaudies instrumentų orkestrus, chorus ir dainos bei šoki ansamblius. Be to, šventėse dalyvaus 5 Maskvos, Leningrado, Kijevo ir Minsko estradinijų ardistų brigados.

Ateina Šaltis ir Sniegas į Chicago

Oro bitaras spėja sniegią ir šaltesnį orą Chicagoj šiai dienai. Vakar ir užvakar lijo. Saligaitėms buvo apdengti ledu. Vakar dalinai lietus utarpino ledą.

Šiai dienai spėjama šaltesnis oras ir sniegas.

Jie Gaus Užtarnautą Bausmę

Vilniaus apygardos teismo prokuratura patraukė atsakomybėn b. odų dirbtuvės "Union" savininką Derainčinskį ir eile jo bendrininkų, kurie prieš įmonės nacionalizavimą iš jos kasos išėmė 100,910 litų. Už panašų nukaltimą patrauktas atsakomybėn taip pat vienas lentpūvės b. savininkas, kuris iš kasos išėmė apie 50,000 litų.

Vilniaus prokuroras patraukė teismo atsakomybėn buv. "Izoko Salmano ir sūnų" odų fabriko savininką Izaką Salmana už tai, kad jis nuo birželio 17 d. ligi liepos 31 d. paėmė iš fabriko kasos 87,034,25 lit. Salmanas, numatydamas, kad fabrikas gaus būti nacionalizuotas, pradėjo išiminti eiti to fabriko pinigų.

Nustatyta, kad iš fabriko kasos buvo iš viso išimta 238,355 litai. Salmanas kaltinamas pagal Bd. St. 578 str. 4 ir 5 d.

Šiaulių apygardos prokuroras perdavė Apygardos teismui teisinį Anuprą Puodžiūkaitį ir Stefaniją Sabanskaitę. Puodžiūkaitis kaltinamas, kad būdamas Radvilkiškių geležinkelio stoties artėlis "Darbininkas" naktinis sargais, pats vogė iš vagonų valdines maikas ir anglis ir jas slėpė pas savo sugyventinį S. Sabanskaitę. Sabanskaitė kaltinama, kad ji, gerai žinodama, jog tos maikos ir anglis yra vogtos, jas slėpė ir tuo padėjo jam tų musikalntamajį darbą atlikti. A. Puodžiūkaitis kaltinamas pagal Bd. St. 578 str. 3 d. ir jam gresia sunki kalėjimo bausmė.

Valstijos seimelis paskyrė del bedarbių šalpos \$30,150,000. Tų pinigų turi užtekti iki liepos m. Gubernatorius pasirašė bilij.

Bedarbių organizacijos reikalavo didesnę sumos pinigų del pašalpu.

Kasdien Didėjantis Pavojus

Atstovų buto užsienio reikalų komisijoj valstybės sekretorius Cordell Hull tarė "amen" Amerikos neutralitetui. Į pakartotinus klausimus jis net nedavė užtikrinimo, kad Amerikos kariuomenė nebus siunčiama anapus vandeniu. Panašiai kalbėjo ir iždo sekretorius Henry Morgenthau, kuris neva davė atsakaitą apie Anglijos finansinius resursus. Jis tendencingai mažino tuos resursus.

Beveik tuo pačiu kartu, pasikalbėjime su spaudos atstovais, prezidentas Rooseveltas piktai išbarė visus tuos, kurie nesitinka su jo karine politika. Truks—laiškus administracija nori praveisti bilij, kuris suteikia prezidentui diktatoriškas teises. Jei Cordell Hull net formaliai laidoja Amerikos neutralitetą, tai padėtis susidaro opių opiausia.

Senatė ir atstovų bute stiprėja opozicija prieš administracijos pasimojimus. O šiaip jau visoj plačioj šaly opozicija stiprėja diena iš dienos.

Iš Chicago, iš New Yorko, iš Detroito, iš Philadelphijos ir iš daugelio kitų miestų pasipyly protestai prieš karą programą.

Al Glenn, pirmininkas Chicago CIO Tarybos, pareiškė: "Darbininkai priešišni tam bilijui, kuriuo vienam individui iš suteikiama tiek teisių. Pravedimas tokio biliaus veda prie karo."

Carl Bersing, Philadelphijos Industrijų Unijų Tarybos prezidentas, sako: "Mes priešingai Europos diktatoriams. Dėl tos pačios priežasties mes priešingai įvedimui panašios diktatorus Amerikoje."

Tokių ir panašių pareiškimų galima šudėti šimtus ir tukstantus. Taip kalba, taip nusistatė ne tik CIO unijistai, bet ir Amerikos Darbo Federacijos.

Net kunigai. "Vilny" jau buvo minėta apie vyskupų ir kunigų laišku prezidentui Rooseveltui, nu kuriuo pasirašo daugiau 60 asmenų. "Vilny" mes minėjome ir apie kardinolo O'Connell pareiškimą.

Nejaugi prez. Rooseveltas ir jo artimiausi pagalbininkai ištikrų mano, kad tik jis vienas turi supratimo apie Amerikos reikalus ir Amerikos ateitį?

Norėjo Nuslopinti

Jau gauta daugiau ir pilnesnių žinių apie Liaudies Konvencija, kuri perėitą nedidelien įvyko Londone. Pasirodo, jog reakcionieriai dėjo didžiulius pastangus, kad ta konvencija neįvyktų. Jie norėjo ją uždrausti. Bet plačiųjų darbo minų pritarimas buvo toks didelis, kad Churchill'o valdžia pajabijo susikompromituoti.

Buvo paskleista bauriausiu šmeiztų, kad konvencijos iniciatoriai yra Hitlerio ir Mussolinio agentai.

Konvencijos pirmininkas Harry Adams, atsakydamas į tuos šmeiztus, užgkentavo: "Tai yra baurus melas. Mes gkenčiam visų, kurie pavergė darbo žmones. Mes niekad neužmiršime savo draugus Italijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Ispanijoje, Čekoslavokijoje, Kinijoje ir kitose šalyse. Mes reikalavome imtis tokių žygių, išvien su Sovietų Sąjunga, kurie būtų sulaike agresija. Bet valdžia (praieityje) atsiskakė eiti tuo vienatiniu keliu, kuris galėjo užtikrinti taiką."

Buržuazija bijojo susitarti su socialistine valstybe. Pasėkmėje—karas.

Tas liaudies sąjūdis už apsaugojimą savo reikalų, už kovą prieš visokios rūšies pelnagrobius ir už ruošimą dirvos teisingai taikai—gimė pačioj Darbo Partijoj, tik ne jos viršūnėse. Šiandien tame sąju-

skaptis ginkluotų Italijos kareivių bus pasiūsta namo, tai Italijoj visko galima laukti. Juodmarsiūnii milicija ypač sutiprinta tokiuose centruose, kaip Mila-

nas, Turinas, Genoa, nes tai revoliuciniai darbininkiško judėjimo centrai. Mussolinio prestyžas išgaravo, nors ir praieityje nedaug jis turėjo to prestyžo.

LIETUVIŠKOS OPEROS ĮSTEIGĖJAS KIPRAS PETRAUSKAS

"MANO TIKSLAS—DARBAS," SAKO ŽYMUŠIS DAINININKAS.

Kaunas.—Lapkričio 23 d. sukako penkiasdešimties penkeri metai ašmams Kipro Petrauskui, lietuviškosios operos įsteigėjui ir mylimiausiajam dainininkui Tarybų Lietuvoje. O gruodžio 31 d. suėjo lygiai 20 metų, kaip egzistuoja Kipro Petrauskos įsteigtoji lietuviška opera. Todėl šis proga Tarybų Lietuvos laudies pamiltasis dainininkas gavo daugybę sveikinimų, kurie prisiūnėję ir "Darbininkų žodis" redakcijos bei visų savo skaitlingų skaitytojų vardu.

Redaktorius pavestas, pradėjau ieškoti sukaktuvininko. Skambinu telefonu į jo butą— nėra, išvykęs į teatrą. Skambinu teatran.

—Turbūt iš redakcijos? klausia manęs.—Gera! Bet kadangi Kipras Petrauskas dabar labai užimtas, grimojuojai, rengiasi vaidinimui, tai prašau kalbėti su teatru direktorium draugu Grybasku.

Direktorius man pažada kaip nors sukombinuoti pasikalbėjimą ir 19 val., t. y. 30 minučių prieš spektaklį, prašo ateiti.

Sutartu laiku eimu į teatrą. O žmonės jau renkasi pasidžiūrėti J. J. Dzeržinskio tarybinės operos "Ramūs Donas", kur sukaktuvininkas Kipras Petrauskas dainuoja svarbiausioje rolėje. Aš, kaip direktorius man nepagalai, tai aš taip pat, kiekvienam be išimties darbo žmogui jausdamas simpatiją, per "Darbininkų žodį" reikiu suvaidinti suvaidinti Kipras Petrauskas. Atsivėikindamas, jis taip stipriai paspaudžia ranką ir skubia į sceną vaidinti J. J. Dzeržinskio tarybinės operos "Ramiojo Dono" vyriausią rolę. Jis jučias, kad ten, teatre, į sceną įsmigsisios darbo žmonių akys laukia jo pasirodant.

J. Dieglys. ("Darbininkų žodis")

suomet su darbininkais sugyvenau taikiai ir nuolatos jaučiausi esąs pats tokiu. Todėl aš labai džiaugiuosi, kad darbininkai pasidėrė nuolatinis teatro svečiai. Būdamas scenoje aš juos jaučiu. Jaučiu, kad jie turi daugiau entuziazmo, daugiau persimta, daugiau domisi. Tame didelis skirtumas nuo buvusios publikos. Man malonu,—pasako toliau Kipras Petrauskas,—kad į teatrą ateina darbininkai. Ir jis turi teisę džiaugtis menu, grožiu. Ir kadangi ne nuo mano valios pirma tai priklauso, kad darbininkams ne taip lengva būdavo patekti į teatrą, todėl aš jiems visuomet atėjaušdavinu,—iš širdies gilumos išplaukiančiu balsu sako sukaktuvininkas.

Kipras Petrauskas nemėgsta daug apie save kalbėti, girtis, pasakoti. Jis ir apie save kalbėdamas, vis apie kitus daugiau užsimena.

—Aš laikau principo: daugiau daryti, mažiau kalbėti,—pareiškia K. Petrauskas.—Atleis parodysi, kad gal būt, aš teisus. Nebuvau lepus niekuomet. Galiu tik pasakyti, kad nuosirdėję dirbu ir kad darbe yra mano tikslas. Todėl man džiugu, kad darbininkai man simpatizuoja. O kadangi darbininkai ne tik lanko teatrą, ne tik su mano darbu scenoje bendradarbiauja, bet dar linkėjimų man nepagalai, tai aš taip pat, kiekvienam be išimties darbo žmogui jausdamas simpatiją, per "Darbininkų žodį" reikiu suvaidinti suvaidinti Kipras Petrauskas.

Atsivėikindamas, jis taip stipriai paspaudžia ranką ir skubia į sceną vaidinti J. J. Dzeržinskio tarybinės operos "Ramiojo Dono" vyriausią rolę. Jis jučias, kad ten, teatre, į sceną įsmigsisios darbo žmonių akys laukia jo pasirodant.

J. Dieglys. ("Darbininkų žodis")

LOS ANGELES, CAL.

Gruodžio 8-tą ALDLD 145 kv. surengė šaunų vakariene naudai laikraščių "Vilniai" ir "Laisvės". Prie parengimo prisidėjo Laisvės Klubas ir LDS 35-ta kuopa. Žmonių nebuvo daugiausio dėl slautimo influencijos, betgi pasėkėms gana gražios. Draugas M. Pukis puikiai išdėstė mūsų spaudos reikalus ir vertę jos. Mokslininkas Nikūnas paaiškino apie keletą gery išradimų, aiškindamas norą "įieškoti, nei surasti, mokykšimoksi".

Programas buvo geras. Los Angeles Lietuvių Choras gražiai dainavo porą dainelių. Draugės Wise ir Remus (Detroito Meglenitės) maloniai dainavo duetą. Jaunutė Karvelitė puikiai skambino pianu. Amerikietė Mrs. Le Pug padainavo porą dainų labai gerai. Draugas Virbičkas deklamavo komiškai. Anna Levanas, kaip visada, sugabai dainavo.

Buvo išduota rinkimų (auktų?) blankas, tad tas ir sutrukdyt komitetą su raportu apie aukotojų vardus. Aukavo sekantys:

J. G. Savis aukavo \$2. V. Deivai—\$1.50, po \$1: F. Valuckis, M. Pukiai, E. ir J. Babičiai, Repeckai, Bušienė, Okvildienė, po \$0c.: Levantai, C. Lewis ir Smithienė, po \$2c.: Casper, Butnain, A. Bush-Mogela-Lalhiene.

ALDLD kuopa prisidėjo ir džiugu. Juk aš taip pat darbininkas ir mes visi, kurie dirbame, esame darbininkai. Aš vi-

Jos dirbo sušilusios, kad padaryt sekmingą vakarą.

Daiktai aukavo:

N. Petrulienė gėlių vazona, Pappela 5 svarus saldainių. Daiktai leisti laimėjimui. Pelnas nuo vakarienos, laimėjimų ir kolekta padaro \$40. Sama skiriama pusiau "Vilniai" ir "Laisvės".

Beje, draugu West, Savicki ir Wilson gražino šokiama veltui.

Vakarelio dalyvains ir darbuotojams didelis ačiū.

Komitetas.

Peoria, Illinois

JAGMINO ATSLANKNYMO PROGA SUSIORGANIZAVO LLD KUOPELE.

Sausio 7-tą pas mus lankėsi d. H. Jagminas, "Vilnius" redaktorius. Tos pačios dienos vakare jam buvo surengta pralabos. Į pralabas žmonių susirinko patenkinačiai.

Dr. Jagminas geras kalbėtojas. Aiškina klausimus labai suprantamai ir įtikinamai. Jisai kalba be temperamento ir tas jo kalba daro tik dar nuosirdesne. Protarpiams ir tai gana tankiai, labai linkančiai įterpia ir sveiko juoko.

Kalbėtojas gerą valandą kalbėjo apie Lietuvos istoriją perversnias turi Lietuvos žmonėms. Iškalnus pralabos viems buvo aišku kodėl visi niekadėjai taip biuraisi burnoja prieš Lietuvą, vienijasi ir net prašo svetimų valdžių pagelbos gražinimui Smetonos valdžios.

Toliau kalbėtojas nurodė kiek pažangos naujoji Lietuvos valdžia jau padarė ir ant kiek pagertino Lietuvos žmonių gyvenimą. Aiškinnas buvo toks vaizdas, kad po pralabų daugelis sakė, norėtų grįžti į tėvysk. Grįžti į Lietuvą tur būt nedaug aš iš mūsų begrįši, o gal ir nė vienas, bet už tai visi nuo širdies linkime mūsų broliams ir seserims Lietuvoje kurti sparciai laimingą gyvenimą, kalbėtojo žodžiais tariant, "vertą visiems gyventi".

Pralabų proga parduota 10 Darbininkų Kalendoriaus ir užrašyta keli "Vilniai" skaitytojai.

Vėliau d. Jagminas priminė, kad Peorijoj reikia turėti LLD kuopelę. Jo sumanytą parėmė kiti draugai ir suorganizuota kuopa iš 9 narių. Kuopos sekretoriaus pareigas apsiėmė eiti d. J. Satkus.

Dėkingi esam d. Jagminui už puikią pralabą ir už suorganizavimą LLD kuopelės.

V. Baltas.

DR. A. J. ANDREWS

Lietuviai Dentistas
3964 W. Vernor, Detroit, Mich.
Kampus Hubbard
OFISO VALANDOS:
Treiadienij nuo 9 iki 1 val.
Šeštadienij nuo 9 iki 8 val. vak.
Kitas dienas nuo 9 iki 9 val.

Tel. Lafayette 6634

DR. A. A. IVINSKAS

CHIROPRAKTIKAS
1687 Clark
Detroit, Mich.
Ar turit šaltvė, pleuški, širdies, inkstų, ar viršuties ar žemutinės? Ar turit Reumatizmas, Reizmas, Duzul, Paralyzių, Nervikuma, Nemtie, nuolatini dusvas skaudėjimai, Chiropaktikas yra vengtinis mokslas, kuris gali padaryti ta šiu prietaisais.

Ar turit nesaugumą su Akimis, Ausimis, Nosis su Gerkle? Jeigu jus esat Apkure ar Apkure per daug metų, arba visai paralyziu būtu (talon), nemaloni vilnia, bet pasitarkite apie Chiropaktiką. Ar turit skaudėjimus ligoniu, bet širdies, širdies nepatogus? Nendrovoti ir nesahdinti, vilnia be mokyklos išmokytojas, o pasakodis stebėjimas. Gal turit skaudėjimus kaulais, kaulais ar kaulais? Jeigu jus matavimais nendrovoti, Chiropaktikas sistema ta atmintis, aš esu praktikas, prie ligoniu per keturiskali metus, įmokytojas ligoniu.

Ant pašaukimo atvykimas į namus nuo ligoniu.

Ofiso valandos: 10-12 ryto; 1-4 val. vak.
Telephone Lafayette 8584

DETROITO ŽINIOS

Bedarbių Vargai

Jau pusė metų kaip darbai čia čmė gerėti, bet bedarbių kaip būna, taip ir tėra. Be senų dirbtuvių, matyt, nemažai stato ir naujų. Ir tai dedasi visose industrijos šakose. Tačiau kaip prisieina darbas gauti, tai po senovei reikia per dienu dienas nuo dirbtuvės prie dirbtuvės maršuoti ir vis be pasekmių. Nors dabar ir sumdo daugiau darbininkų, bet, kad tiek milijonų tėra bedarbių, tai samdymas nenuteikt paleika žymę bedarbių skaičiui. Už tai per dirbtuvių matyt elies bedarbių. Jų tarpe ir motery. Po tris, keturias ir daugiau valandų kiekvieną dieną jie ten išbuva. Kai siltas oras, tai dar nieko, bet žiemos metu, šalčiams siaučiant—visi skaudžiai kenčia. Ypač sunku žiūrėti į moteris, kurios šiuropių vėjų gniaubomos dreba prie dirbtuvių durų.

NAUJOS KNYGOS.

Diktas skaičius "Vilnius" Kalendoriaus ir "Naujoji Lietuva" jau atsūpsia. Būtinai kiekviens turi įsigyti, nes tai nepaprastai svarbūs dokumentai ir informacijų šaltiniai. Kurie dar

Tel. Tylor 4-2898
Rose Beauty Salon
Aptarnaujame Gražiai, Plinai PERMANENT WAVE
\$250, \$3.50 ir \$5.00
7420 Fourteenth Street (1 Blokas North nuo Blvd.)
Detroit, Mich.
ROSE SAVICKAS, Sav.

DR. J. J. SIMS

Akių Doktoras
OPTOMETRISTAS
Egzaminuotą, Priskirta Akimis ir Gydo Vartojant Ortopedišką Gydomo Būdą
5446 Michigan Ave.
Prie 33rd Street
Telefonas Lafayette 2082

A. M. KIŠONO

Apieka
DRUG STORE
Geriausiu Viena Receptų Ištirdymui ir Visokit Vaisių Pirkimui
8910 Jos. Campau

DR. M. D. PALEVICH

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS:
2-4 ir 6-9 Vakaro
Sekmadieniais nuo 9 iki 12 ryto
8733 JOS. CAMPAU
Tel. Trinity 2-1638

R. Smigelskis

Užlaikau Savo Bičių Medų ir Parduoti Nebrangiai.
8557 Mendota St.
Detroit, Mich.
8557 Mendota Street

negavote minėtų knygų, tuojau reikalaukite pas d. Latožį ir ALDLD valdybą. Taipgi vestidėję klauskite draugo Lobikio ir d. Giničio. Ten galėsite jų gauti. Komunistų Partijos Istorija yra labai naudinga knyga. Ja reikia netik skaityti, bet ir studijuoti. Tik tada ta knyga bus įdomi ir naudinga.

CHRYSLERIS DIRBS LĖKTUVUS.

Jau galutinai padaryta sutartis su valdžia, kad Chryslerio korporacija greitai ims gaminti po 100 karinių lėktuvų per mėnesį. Lėktuvams gamins buvusioji automobilių Graham - Page dirbtuvė.

Hudson Motor Co., Briggs, Murray ir Packard kompanijos irgi stato naujas dirbtuves. Kitos tik didina ir veža naujas mašinas dėl naujų darbu. Tas rodo, kad Detroitas į trumpą laiką tiks karinių reikmenų gamini-mo centras.

PASTEBEJAU.

Būnant mieste teko matyti dailinant atsisaukimo lapelius ir raštinio darbininkus. Miesto administracijos čyfas davė leidimą platinai tuos CIO lapelius ir laikraščius valdiškų įstaigai. Bet ponas Fordas bijosi lapelių net ir tada, kai gatvė darilina.

SERGA MISKEVICIENĖ.

Praeitį savaitę nugabenta į St. Mary ligoninę d. Miskevicienė. Jos gyvenimo vieta yra 692 Ashland ave. Jai bus padaryta operacija. Draugai Miskevicienėi mėgsta draugiskumą ir visur dalyvauja mūsų parengimuose. Verta draugiskos užuojautos. Kam laikas paveltina aplankyti me ligonę. Linkni greit su sveikiti.
Alvinas.

Atminčiai

Onos Šulinskienės
Sausio 19 d., 1941 m., sukanka 1 metai, kaip mirė mūsų mylima motina. Begalintis mirtis nukynė jos gyvybę. Tai buvo liūdnuusia ir skaudžiausia valanda mūsų, jos dukterimis: Anna, Marion, Julia ir Tillie.
Toliau, ta vieta turėjome pargyventi. Dabar tik tenka giliai atsidusti, atsimins mylima motina, kad jos jau neturime savo tarpus—į jai išlūtsuose kapuose. Mes atsiminsime tave, kol būsim gyvos. Lai būna tau lengva šios šalies šalta žemėlė.
Duktės:
ANNA, MARION, JULIA IR TILLIE

Detroito Kalendorius

Sausio 18 d. Lietuvių Moterų Draugiskio Klubu balius su programą įvyks Lietuvių sveitainė ant 25-tos gatvės. Pradžia nuo 7 val. vakarė.

Sausio 19 d., sekmadienį, ALDLD 52 kuopos metinis susirinkimas Draugijų sveitainė. Pradžia nuo 2 val. po pietų. Nariai, kurie dar nepasiėmė knygą 1940 m., tuojau paslinkite. Taipgi galite gauti knygą "Naujoji Lietuva" ir "Vilnius" Kalendorių. Po hiskį reikia primokėti už tuos du leidinius.

Sausio 19 d. Hamtramcko Lietuvių Piliečių Klubu metinis susirinkimas kaip 2 val. po pietų. Vėteranų sveitainė, Holbrok st.
Yemas sveitainės tarpautiškas bazaras įvyks sausio 25 ir 26 d., su programu ir šokiais. Lietuviai ten turės savo skyrių.
Alvinas.

DETROITO DARBININKŲ KOOPERATYVO VALGYKLA (Restaurant)

PIRMAS SKYRIUS:
2934 Yemas St., Hamtramck, Mich.
Aidara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro
ANTRAS SKYRIUS:
9238 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Aidaras dieną ir naktį
Mūsų Obaidis šviežias ir Sveikas Maistas Suorganizuotas ne pelniui, o plėtimui kooperatyvio judėjimo. Del gero ir skanaus maisto sustokite čionai.

DR. J. B. RYDZAUSKAS

Gydytojas, Chirurgas ir Akušerius
VALANDOS: 10-12 ryto ir 2-8 vakaro
Ofisas aprūpintas naujaisiais daktariškais įrankiais: elektros, ultra-violet spinduliais ir laboratorija ištyrimui kraujo ir vidaus liėkanų ir tt.
12170 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Telefonas: Townsend 6-1600

Lietuvis Namų Budavotojas
JOSEPH BLISS
Telefonas, TYLER 6-5754

Darbinikiška Užega
HICKS
1804 Springwells, Detroit, Mich.
GARDUS ALUS, SILDUS VYNAS, STIPRI ARIELKA
Skanaūs Užkandžiai Sykį užėjęs, visados užeis!

Joseph Lucky
LIETUVIS SIUVEJAS, VALYTOJAS IR DAŽYTOJAS
Siutus darom ant užsakymo moterims ir vyrams vėliausios mados. Taipgi pertaisome už prieinamą kainą.
3012 McNichols E., Detroit, Mich.
Darbų paaimas iš namų ir pristatom
Telefonas: Townsend 5-1578

LIETUVISKA CEVYRŲ KRAUTUVĖ
WALK - MORE SHOE STORE
Pasirinkimas Visai Seimynai - Florsheim ir Overglobe Rūšys
OVERGLOBE CEVYRŲ Moterims Pasipuošimui Cevyrai
5432 W. Vernor Highway
DETROIT, MICHIGAN

Tel. Lafayette 1545 Notary Public

PAUL MOLIS
Real Estate, Insurance ir Laivakorėjų Agentura
1982—25th Street
Arti Lietuvių Sveitainės ir Vernor Highway
LIETUVIS GRABORIUS — SERMENU DIREKTORIUS
CHAS STEPANAUCKAS
Atliekama Patarnavimas Kad ir Uf Detroito Ribų.
9503 Cardoni Ave., Tel. Townsend 8-4302

SERMENU DIREKTORIUS — LIETUVIS GRABORIUS
Geras Patarnavimas Vilems
D. B. BRAZIS
1930—25th Str., Tel. Lafayette 1275
(Arti Lietuvių Sveitainės)

KVIETKININKAS
F. LOCNISKAR
Kvietkos Visokiem Reikalom Parengtojam Palmas. Mes išpildome gėlių užsakymus telegrama visur Jungtinės Valstijos.
3276 Michigan Avenue
Tel. Lafayette 1985

Sesuo Nematę Gyvenimo

A. LIEPSNONIS

Diena akinanti, viliojanti. Iš fabriko kaminių, kaip juoda vėliava, plėvėsavo dūmai. Kaunas dirbo. Su dūmais, su dirbtuvų užėsiu, su darbininkais, nešančiais aukštyn plytas, su saulės spindėjimu kilo, stiprėsi į padangę naujas gyvenimas.

Lėkė, zimbė taksi, sunkvežimiai. Šia plačia gatve aš einu kasdien. Žiuriu į minią, kuri, kaip upė, teka ir teka. Kasdien gatvėje matau linksmus veidus, šypsenas. Tik didelėje minioje niekad nepastebiu, neišvystu vieno pažystamo, jauno, nepaliesto raukšlių sesers veido. Kur jį dingo? Ar jį gali sėdėti kur nors rusyje, lušnoje, svetimam bute, kai saulė vis šviesiau ir šviesiau apšviečia gyvenimą?

Sužinau, — sesuo dešimtą mėnesį guli ligos patale. Nuėjau aplankyti ligoninė. Gėlėta, švelni mėlyna, kaip dangus, suknelė gaubė skausmų kamuojamą kūną. Kojas dengė baltas apsiaustas. Ji gulėjo aukštelinaka, sunkiai alsavo ir baltais rankų judėjimais rodė savo nusilpimą. Lėtas, kaip sniegas, veidas švietė sielvartu.

Pašvietė saulė. Ir pajoduosie aiki duobutės pamačiau spindinčias ašaras. Man pasidarė liudna; graudu: gerklėje pajutau kartį. Nes tai buvo ant patalo paguldžius jaunystės ašaras. Sesuo sujudėjo visu kūnu, atsidūso, silpnai, kaip pavargęs pakštis, mostelėjo liešą baltą ranką ir pasakė:

—Mane išmokė vertki Smetona.

—O Stalinas išmokys juoktis, — atsakiau. — Ar žinai, kas jis yra?

—Išvaduotojas.

Ji nušluostė ašaras.

—Kodėl nusiminei? Aš ne silpna...

—Vargas iš mūsų per daug atėmė, kad galima būtų viską gražinti. Bet tikiu — tu gyvenimą pamatysi. Nes jo dar nematei.

Ji mintimis nubėgo ten, kur išaugo tarp pelkių, tarp kalvų, kur gyvenimas buvo liudnas ir juodas, kaip purvas.

—Motina mirė, apkabinusi mano kaklą. Kai ji sirgo, atvedavo brolis išdavičius ir sakydavo: "Moč, kodėl taip ilgai nemiršti, kodėl guli pasmirdusi?" Tai buvo ne žodžiai, bet akmenys.

Motina dejavo, skaitė minutes, laukė tavęs gryžtant iš kalėjimo. Negryžai. Ji glostė mano galvą, mažute, našlaitė, vadino ir sakė tau paskutinius žodžius. O mes verkėm, kritom ant patalų, ant jos kojų ir rašėm tuos žodžius. "Kai numirsiu — nusipūsi į kalėjimą", — sakė ji. Ten aš ir išmokau vertki...

Jaunoje krutinėje degė, kunkuliavo jausmai. Sesuo dar norėjo kalbėti. Bet skausmas suspaudė lūpas, ir ji nutilo.

—Kai numirsiu, mane palaidosis su gėlėmis, su muzika, — apimta apmaudo, kalbėjo gydytojui sesuo.

—Su gėlėmis galiu tave palydėti tik į gyvenimą. O tavo kalbos apie mirtį negirdžiu. Tokia jauna. Butų gaila ir mirusią laidoti, — atsakė juodais žilstelejuisiais plaukais gydytojas, stengdamasis išblyškusiame veide uždegti džiugesį, atgavinti gyvenimą, viltį.

—Aš neturiu širdies. Čia mano širdis, — rodė ji pirštu į mane.

—Brolukas, brolukas, šaukei. O jis jau didelis brolis, — šypnodamas pridurė mažo ūgio gydytojas.

—Brolis jį išdavė. Jis sėdėjo kalėjime. Todėl jis brolukas.

Atnešiau gėlių. O kai sesuo jas pamatė, ji pasidarė kaip gėlė: šypsojosi, džiaugėsi, mosikavo rankomis.

Gailestingoji sesutė atnešė ligonio patiekalą ir padėjo ant balto siauro staluko.

—Kodėl nevalgai?

—Kai sveika buvau, Smetona nedavė valgyti. Lūaudis duoda, bet jau negaliu.

Sesuo mintimis gryžo į žiemą, į šaltą niurį lušną.

—Gulėjau ant patalo, deginama karštiligės. Nebuvo duonos, pinigų. Agocūtiė sukiniėjosi aplink puodus, bet jų nekaičiau. Atėjo žvaigždėtas policininkas ir sako man: "Gauni komunistiškų laikraščius. Atiduok. Darysiu krata, pasodinsiu į kalėjimą." Pasodinsit — sėdėsiu su broliuku. Nesidžiaukit mano vargais. Kai ateis laisvė, ponai nueis ten, kur sėdi brolis. O manęs nepaėmėt ir nepaimsit.

Gilus atodūsus nutraukė kalbą. Sesuo išgėrė stiklėly vaistų, susiraukė, sudejavo.

—Kodėl nusiminei? Aš ne silpna... Į veidą gryžo jėga, šviesi šypseną.

—Sakiau, — grius Smetonos ruma. Ir griuvo. Neteiko sumti manęs. O broliukas gryžo.

Už sienų, už ligoninės lango keitėsi gyvenimas. Užė gatvės, siubavo žmonėmis. Kiekvienas namas, kiekviena dirbtuvė, įmonė ir įstaiga skubėjo, dirbo. Kaunas ruko, užė, dieną naktį judėjo, nubraukdamas nuo savo veido nuovargį ir dulkes... Kaunas po kiekvieno ryto darėsi šviesesnis ir linksmesnis.

—Aš nieko nemačiau. Laisvę težinau tik iš to, kad broliukas laisvas, — su skausmu ištarė sesuo ir apsiverkė. — Nevalkėtau, nepakeliu galvos. Tie, kurie tave naktį išvarė, atėmė mano gyvenimą, jaunystę.

Skatinu valgyti, o ji nusigrėžė, uždenė veidą, verkia.

—Atnešk knygų. Noriu skaityti. Atnešu. Pavarto, pasidžiaugia ir sako: —Rytoj skaitysiu. Gal bus geriau.

Negalėdama pakilti iš patalo, negalėdama eiti su gyvenimu, sesuo skaitė knygas, džiaugėsi dainomis, kurios jai primindavo gyvą pasaulį. Tačiau beskaitydama greit pavargdavo ir apsiverkusi uždengdavo knygą.

Sesers vaizduotėje vis klajojo praeitis, ta žvaigždėta spalvi mėnesio naktis, kada aš išėjau, lydimas ginkluotų policininkų, ir negryžau.

—Kai tave areštavo, visą naktį verkiau, rėkiaui, bėgau laukais. Skaudėjo, plyšo širdis. O dabar neturiu gyvenimo, jaunystės.

Bekalbėdama užduso. Prisiminiau gegužės apsiniaukusią dieną. Ligoninės koridoriu mane varė du prižiūrėtojai pasimatyti su seserimi. Kai ji mane pamatė paslinkus ketveriems metams, apsiopylė ašaromis. Aš gi buvau užgrūdintas panėčių, murų, žiaurių žmonių. Neverkiau.

—Pamaciau tave geltoną, išdiūvusį. O rankų gyslos atrodė kaip mėlyni siulai, — apie tą gegužį pasakojo ji. — Atbėgo prižiūrėtojas ir šukauja: "Penkiolika minučių galėsi matytis su broliu." Neiškenčiau ir pasakiau: "Akmeninė širdį turint." Tik po prižiūrėtojo "vizitacijos" pamaciau tave.

Buvo aukstinė spalvi mėnesio diena. Mane koridory sustabdė šviesiais, kaip saulės spinduliais, plaukais gydytoja.

—Siandien sesuo linkms, — pasakė ir nusišypsojo ji, kaip tik gali nusišypsooti graži mergina.

Sesuo pamatė pro langą plaukiančius debesis, mėlyną dangų ir suuko.

—Koks gražus gyvenimas! O manęs nėra. Aš pragare sėdžiu. Bet daugiau neverksiu. Aš gulu ir galvoju apie saulėtą gyvenimą, žydinčias gėles ir Staliną, kuris atnešė laisvę. Gal širdis verks, bet akys daugiau neverks, — imdama iš mano rankų gėles, audė ji savo sielvarto poeziją. — Žmonės, žmonės! Kai kalėjai, jie verkė su mumis. O buržujai šmeižė. Gyniau.

Išėjau iš ligoninės. Danguje švietė žvaigždės. Miestas degė, žerėjo žiburiuos. Pageltę lapai šlamėjo, krito. Bet aš negalėjau tikėti, jog su pageltusiais lapais nukristų į kapą mano sesers gyvenimas.

Išėjau iš ligoninės. Danguje švietė žvaigždės. Miestas degė, žerėjo žiburiuos. Pageltę lapai šlamėjo, krito. Bet aš negalėjau tikėti, jog su pageltusiais lapais nukristų į kapą mano sesers gyvenimas.

Vienos nakties "civilizacijos" darbas. Italų propagandos ministerija prie šio atvaizdo aiškina, jog tai esą juodmarškiniai pasirengę pulsti Angliją iš oro. Kaip jiems tas sekasi, visiems jau žinomas "sekretas".

Lapkričio Septintoji Kaune

DIRDIZIOSIOS SVENTES MAZOS NUOTRUPOS.

Senutė su Anūku.

—Negalima, čia negalima, — išpėdinėja jaunas milcininkas, stoviniuojančius ties pat Ki-pro Petrusko gatve.

Senutė laiko prierauglį, stipriai paėnusi už rankos; ji veda anūką lyg višta viščiukų sparuo, — skara priglaudusi.

—O dėl ko negalima? Tokia šventė ir mat ką jis šneka. Eina, Romuk, eina, žiūrėk, žaliais traukinys važiuoja.

Moteriškė grūdasi pro lūrima, lūpas sučiaupusi, grūdasi, lyg trokstantis prie gėlo vandens.

—Motin, kur lėdi? Sakau, negalima.

Plaukia, limguoja vėliavos, portretai, ohausiai, plaukia organizuota visuomenė visu šimtu tikstančių...

Stoviu, laukiu savo kolonos, dairausi aplinkui, sukiniėjosi minioj, kaip šapas šaltinį apvaisęs, plakančia širdimi, bet senutė matau ir jis ausi-ko veidelį, o tas veidelis susi-kaupęs, akys jau ašarų pilnos.

—Man tai kas, — šneka senutė. —Mirsiu. Bafo, šalčio nukamuota mirsiu, hei vaikai. Leiskit vaikams... Kaip negalima?

—Ji prasiveržė. Ji nuėjo pasuk moksleivių koloną prie vyriausybės tribūnos, visų klausinėdama, kuris čia to žmogaus vargams teisybė atnešiuo paviekslas?

—Žiūrėk, Romuk, matai? — rodė pirštu į Stalino paveikslą. —Šu ūsais, tai rodos šitas...

Išgėlęs Vyras Su Didžiule Vėliava.

Prisimantį gatvės užkamply seniau gyveno bedarbis Petras Liutkus. Besibastydamas po dirbtuvėles, beprasidėdamas žiemą vasarą darbo, Petras buvo pavirtęs kaulingų griozdu.

tokiu išgeltusiu ir nusiminusiu, kad aplinkiniai gyventojai nakties metu stipriai užsitrakinėdavo duris. Ar užmūšti jis ką nors gali ar apvogti, sakydavo.

—Užmūšiu ką nors, tikrai užmūšiu, jei neduosit darbo, — nu- grūdęs storu, girgždančiu balsu atsikirsdavo Petras.

Groja orkestras, krinta sniego pūkeliai, žengia kolonos, stipriai kojomis mudamos į asfaltą. Darbininkų kolonų pir- musis Petras Liutkus. Jo veidai gelsumo dar nepamėtė, kauliai taip pat mėsa neapaugo, bet akių žvilgsniai gyvi, judrūs, plienini. Spalių šventės nuolatikas pilna jo širdis.

Kolona stabtelėja, Petras at- sigrizta — šimtas tikstančių už jo nugaros! Didžiulė raudona vėliava ant jo pečių plėvėsuoja į priekį.

—Niekومت nemaniau, — sa- ko balsai pats sau.

—Ko? Nejaun verti? — klausin- greta stovįs draugas.

—Aš? Dainuoti noriu! Dainuo- tot... Kolonos pajuda, suskamta- daina.

Kai Visą Perskaitysim, Dar Tikresni Būsim.

Mokyklos žengia viena po ki- tos.

—Stalinas! Stalinas! Stalinas! Visų šalių proletarai, vieny- kitės!

Oras kiek nušaldė kojas, ran- kas, bet veidai visų linksnai, jau- nuoliški.

Matau: Stalino vardas, revoliu- cijos žodis atėjo savienyt visų pasauli, visus darbo ir kūrybos žmones, atėjo sujungti juos nau- jais ryšiais, nurosti naujais ke- liais. Pirmaisiai tauti jaučia jau- nimas.

—Mažai buvau apie revoliuci- jų skaitis, šneka septintokus. — Meluodavo tie tpečiai.

—Mano tėvas už revoliucini- ū knygų skaitymą dvejus metus kalėjime sėdėjo, — sako kitas.

—Na, dabar! Kai Lenino-Sta- lino knygas perskaitysim, niekas nesuklaidins, tikresni būsimė.

—Tos knygos, Jurgi, tai ne romani... —Velniop tie romani!

Vėl pajuda kolonos. Moksleivi- ai susilieja su kitomis, pasi- girsta dar traukesnė daina.

Niūrus Piliėtis Žiūri Pro Užuo- laida.

Kolonos gyvuoja žymen Pa- rodos ratu. Pro mūrinio mano langą, iš antro aukšto niūriai žiūri rūstus piliėtis. Pro gėltas užuolaidas vos matyti jo rūstus veidas ir juodi ūsai.

Didžioji Spalio Revoliucija! Taip. Bet jam nebėra dvaro, tikstančių, nebėra namų, knu- riosios daugelį iš džiuginančių šventėje jis laikydavo drėgnose rūšiuose.

—Velniai rautų, — sušuktų jis, bet bijo. Kiekvienas gyvenimo lasas brangus. Ir dėl to tik pil- kai ir laičiai žiūri.

Žiūrėk. Jūsų vienas, du, trys... O milijoninė laudis žy- giuoja, eina į naująjį, laimingą gyvenimą, eina pasiryžusi stin- kiai kurti, bet džiugiai ateičiai naudotis.

Nei žvilgsniais, nei sūviais jos nelieslaikys. Žygiuoja draugė, širdis plaka, lyg prieš didįjį paslaptį.

Paveikslai, portretai, vėliavos, šviesos.

Ateity, tur būt, kai kurie pa- veikslai bus rimtesni, gražesni. Ir daug kas bus gražiau, nes ma- tėtis ir to, už ką verta bolago...

J. Ripka.

Kevil, N. J., sausio 14. —Trys žmonės sužeisti įvykus eksploz- cijai Hercules parako kompani- jos įmonėje. Po eksplozijos gais- ras sunaikino visą triobės.

Percilų rugsėjo mėnesį čia į- vykusių eksplozijų 51 žmonių užmūšta ir gera dalis įmonės su- naikinta.

KENOSHA, WIS.

Reakciniai laikraščiai šaukia, kad esą reikia prailginti darbo valandas ir net uždrausti streikus, kad tokiu būdu būtų galima daugiau karinės produkcijos padaryti. Tai atrodo, kad jau fabrikam stinga darbininkų. Bet taip nėra. Štai Nash Motor kompanija prieš kalėdas atleido mažne trečdajį visų savo darbi- ninkų ir vėliau visų fabriką už- darė savaitėi laiko.

Su kokių kiekiu darbininkų fabrikas veiks vėliau, kol kas niekas nežino. Jei tikėtai vaikš- čiojantiam gandam, tai kompa- nija skundžiasi sumažėjimu už- sakymų. Anot kompanijos, 6- miasmas jaunimo ir kariuomenės atsakomygas už sumažinimą darbų.

Jauni žmonės esą daug perka automobilių, o dabar finansų kompanijos nefinansuoja pirkni- ū automobilių, kuriuos perka jauni žmonės, nes esą nėra ži- nos kada ir kurį jų valdžia pa- sauks į armiją.

Kiti vietos fabrikai, kad ir ne- visai, dirba neblogai. Vis dėlto, Nash Motor kompanijos susi- labavimas žymiai atsiliepė į žmo- nių gyvenimą. Tu sunkumą pa- jautė nemažai ir lietuviai.

Ona Tellaisha.

Westville, Illinois

SV. KAZIMIERO DRAUGIA NESISAKAITO SU HITLE- RIO AGENTAIS

Sausio 12 dieną įvyko šv. Ka- zimiero draugijos susirinkimas.

Gavęs progą tulas A. Aponaitis iškėlė draugijos valdybą lai- ką, kurį jisai esą gavęs nuo "Lie- tuvos konsulo".

Tame laiške las "Lietuvos konsulas" prašo draugijos reng- ti vasario 16-tą "Kokių nors de- monstraciją".

Is laiško suprasta, kad tas, at- siprasant, "konsulas" norėtų, kad jo siuloma demonstracija būtų griežtai atkreipta prieš Lie- tuvos išsilaisvinusius gyven- tojus.

Kilo diskusijos. Jokubaitis teisingai nurodė, kad laiško pri- žinimas reikštų tai, jog draugija, susidedanti iš lietuviai, šieiti prieš savo tėvų kraštą, prieš sa- vą brolis ir seseris gyvenančius Lietuvoje.

Aponaitis dar trys asmenys grynė tik anti-lietuviška laiška, nežiūrint, kad toks elgėsis juos darė Smetonos agentais.

Po diskusijų balsuota—pri- minti laišką ar atmesiti. Balsavimas parodė, kad 21 balsas prieš laišką, o tik 4 už. Tokiu būdu mūsų draugija pasiuntė popo "konsulo" anti-lietuvišką laišką į gerbą ir tuo atsiskė ką nors bendro turėti su Smetonos agen- tais, kurie sykiu yra ir Hitlerio agentais.

Buvęs Susirinkime.

Cleveland, Ohio

Kaip kasmetai, taip ir šiemet pažangioji Clevelando visuome- nė rengia Lenino memorialų susirinkimą. Tas labai svarbus su- sirinkimas įvyks sausio 26-tą d'eng. 2-ą valandą po pietų, Ballroom's Public Auditorijos, East 6th str. ir Lakeside ave.

Kalbės Komunistų Partijos pirmininkas Wm. Z. Foster. Be jo ir kitių kalbėtojų, dar bus ro- doma įdomi pasaulinė filma ir dainos įdomiai išgarsėjęs dainininkas Paul Robeson.

Įzanga 30 centų įskalo ir 40 centų durų.

Visų pripažinta, kad Lenino mokslas yra priemonė atsieti visiems laikams taiką ir gerbuvį visai žmonijai. Šiame mitinge kalbėtojai smulkmeniškai aplū- dindus Lenino mokslą.

Clevelando ir aplinkinių lietu- viai raginami atsilankyti į kal- bamų susirinkimą.

Margareta Valenta.

Valstijų milicininkai jau federalėj kariuomenėj. Čia matosi burys milicininkų bestu- dijuoją radio komunikacijos techniką. Tai yra dalis jų karinio mušto.

Kaip Tarybų Lietuva Minėjo Spalio Revoliucijos Sukaktį

ISKILMINGAS POSEDIS VALSTYBINIAME KAUNO TEATRE.

Kaunas, lapkričio 7 (Ela).—Didžiosis Spalių Socialistinės Revoliucijos sukaktuvėms paminėti spalio 6 dieną, 20 valandą, Valstybiname Kauno teatre įvyko didžiulius Kauno miesto darbo žmonių susirinkimas, kuriame dalyvavo Lietuvos Komunistų Partijos (bolševikų) CK, LTSR Laikinosios Aukščiausios Tarybos Prezidiumo bei Liaudies Komisarų Tarybos nariai ir šventės dienoms į Kauną atvykusios broliškųjų tarybų respublikų—Gudijos, Latvijos ir Estijos—darbo žmonių delegacijos.

Teatre scena buvo meniškai papuošta Lenino ir Stalino biustais, LTSR herbu, transparentais, didžiulėmis vėliavomis ir žalumynais. Visoje salėje viešpatavo paklūsios šventiška nuotaika. Geriausi Kauno darbininkų atstovai—stachanovčiai, partijos, komjaunimo ir profsąjungų darbuotojai, darbo inteligentų atstovai su entuziazmu atvyko pirmą kartą Lietuvos liaudies istorijoje laisvai šventę didžiosios proletarinės revoliucijos sukaktuvį, atvyko padėkoti didžiąją revoliucijos strategui draugui Staliniui už laisvę ir naują gyvenimą.

Susirinkimą atidarė Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas drg. Justas Paleckis.

—Pirmiausia noriu pareikšti,—tarė jis,—karščiausiai sveikinu Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos darbo žmones, pirmą kartą laisvai šventę didžiąją darbo žmonių laimėjimo šventę. Šiandien mes visi, kartu su dviem šimtais milijonų laisvųjų Tarybų Sąjungos piliečių, iš visos krūtinės galime tarti: Tegyvoja Didžiosis Spalių Socialistinės Revoliucijos 23-sios sukaktuvė! Tame šūkyje skamba mūsų džiaugsmas ir entuziazmas, kuri vis jautiame išsivadavę iš kapitalistinio pasaulio, iš darbo žmonių slėgusios buržuazinės santvarkos ir jėgų lygiatėsiams nariams į didžiąją broliškųjų Tarybų Sąjungos tautų šeimą.

Didžioji Spalių Revoliucija,—tesė drg. Paleckis,—lyg aukščiausias Everesto kalnas ryškiai iškyla viršum visų žmonių istorijos įvykių. Markso ir Engelso mokslu ir darbo žmonių kovos patyrimais pasiremiančios bolševikų partijos organizuojama, genialiojo Lenino ir jo artimausio bendradarbio Stalino vadovaujama, Socialistinė Spalių Revoliucija suteikė nematytą laimėjimą darbininkų klasei, pastatė ją į valdančios klasės padėtį, sudarė tvirtą pagrindą socializmui sukurti galingoje darbo žmonių Tėvynėje.—Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungoje. Šias 23-sias sukaktuves švęsdami socializmo laimėjimo sąlygose, po Stalino Konstitucijos saule, mes galime visu pilnumu įvertinti tos revoliucijos ir jos pasekmių reikšmę. Ir ne tik turime stebėtis ir vertinti, bet galime ir privalome dalyvauti didžiojoje socialinėje kūryboje, prisidėti savo jėgomis prie to, kad raudonoji vėliava, viso pasaulio darbo žmonių kovos ir vilties vėliava, dar aukščiau ir galingiau iškilėtų pasaulyje. Mūsų darbas, kuris seniau buvo beviltiškas trūšas savo gyvybei palaikyti, dabar yra įgijęs milžiniškos prasmės, mūsų kova turi šviesiausią tikslą, mūsų mintys veržiasi į skaisčią naująją pasaulio ateitį.

Spalių Revoliucijos idejų sągryboje ištikimai stovi laimėjusio socializmo galingas ginkeletojų jėga—darbininkų-valstiečių Raudonoji Armija. Spalių Revoliucijos laimėjimams gilinti ir užtikrinti nematytai atsidėjimu ir entuziazmu dirba visi Ta-

rybų Sąjungos darbo žmonės, sudarę vieningą visuomenę. Spalių Revoliucijos spinduliuose dariniai ir draugiškai gyvena, savo jėgas ir gabumus darbo žmonių tolesniems laimėjimams skiria 16 broliškųjų sąjunginių respublikų ir daugybės laisvųjų Tarybų Sąjungos tautų. Spalių Revoliucijos dvasia kelia viso pasaulio darbo žmonių pasiryžimą kovoti už galutinį proletariato laimėjimą visame pasaulyje. Spalių Revoliucijos laimėjimų nuolatini pažangai ir naujos tolesnių pasiekimų užtikrinimui, kad budriausiai jų saugotojai ir socialistinio gyvenimo vairininkai yra genialūs revoliucijos strategai, didysis mūsų mokytojas ir vadas draugas Stalinas. (Ovacijos).

Kauno miesto partinių, tarybinių, profsąjunginių, komjaunimo organizacijų ir Darbininkų-Valstiečių Raudonosios Armijos atstovų iškilmingą posėdį, skirtą Didžiosis Spalių Revoliucijos 23-iam sukaktuvėms paminėti, šiuo laikaisite skelbti atitardę.

Po drg. Paleckio kalbos, visai šaltai audringai plojant, buvo išrinktas iškilmingasis akto prezidiumas, į kurį įėjo TSRS Liaudies Komisarų Tarybos įgaliotinis drg. Pozdniakovas, Lietuvos Komunistų Partijos (bolševikų) Centro Komiteto sekretorius drg. Snieckas, LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas drg. Paleckis, LKP (b) CK sekretorius drg. Meskupas (Adomas), LTSR Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas drg. Gedvilas, LKP (b) CK sekretorius drg. Preikšas, LTSR vidaus reikalų liaudies komisaras drg. Guzevičius, LKP (b) CK biuro narys drg. Šupikovas, LTSR Liaudies Komisarų Tarybos pirmininko pavaduotojas drg. Brašiškis, Liaudies Komisarų Tarybos pirmininko pavaduotojas ir finansų liaudies komisaras drg. Vaišnoras, Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sekretorius drg. Pupeckis, vidaus reikalų komisarų pavaduotojas drg. Gladkovas, Tarybų Sąjungos didvyris drg. Suchovas, fabriko "Kauno Audiniai" stachanovietė drg. Vislaviciūtė Izabela, Profsąjungų Centro Biuro narys drg. Šimonas, Lietuvos Komjaunimo CK sekretorius drg. Diebišauskas, LKP (b) Kauno miesto komiteto sekretorius drg. Petrauskas Antanas, LKP (b) Kauno miesto komiteto sekretorius drg. Parnasienė, "Tiesos" redaktorius drg. Zimanas, "Lieteko" darbininkas stachanovietis drg. Gedrimas Vladas, Kauno Universiteto rektorius drg. Purėnas, "Drobės" darbininkas stachanovietis drg. Kailis Julius, gydytojas drg. Dr. Kužma, profesorius rašytojas drg. Krėvė-Mickevičius, valstybės operos teatro solistas drg. Kipras Petrauskas, fabriko "Kauno Audiniai" stachanovietė Akumensienė Julija, LKP (b) Kauno apskrities komiteto sekretorius drg. Petrakis, rašytojas drg. Cvirka, "Lieteko" stachanovietis darbininkas drg. Cestis Jonas, kompozitorius drg. Šimkus St., Kauno burmistras drg. Garmus, rašytoja Salomėja Neris, "Maisto" darbininkas stachanovietis Biblitas M., "Maisto" darbininkė drg. Orlauskienė, "Livelos" fabriko darbininkas stachanovietis Raskevičius Jokūbas.

Į prezidiumą taip pat buvo pakviestos Tarybų Gudijos, Latvijos ir Estijos darbo žmonių delegacijos.

Į susirinkimo garbės prezidiumą, LKP (b) CK sekretorius drg. Preikšis pasiūlius, buvo išrinkti: Josif Vissaronovietis Stalinas, Vinčasas Michailovičius Molotovas, Kalininas, Vorosilovas, Kaganovičius, Andrejevus, Zdanovas, Mikojanas, Berija, Chruščiovas, Švernikas ir Dimi-

trovas. Visos tos mylimos pavardės susirinkusiųjų buvo palydėtos griausmingais plojimais. Ypač tingomis, ilgai nenutilusioms ovacijoms buvo sutiktas pasiūlymas išrinkti į garbės prezidiumą drg. Stalina.

Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas drg. M. Gedvilas padarė platų pranešimą apie Didžiosios Spalių Revoliucijos reikšmę. Tarybų Sąjungos laimėjimų per 23 metus ir Lietuvos TSRS pasiekimus laimėjimus po tarybų valdžios vėliava. Drg. Gedvilas kalba buvo daug kartų pertraukiamas plojimais.

Po to ėjo Gudijos, Latvijos ir Estijos TSR delegacijų sveikinimai. Broliškų respublikų atstovai kalbėjo savo gimtoms kalbomis, tačiau jų žodžiai susirinkusiems buvo artimi ir suprantami. Jų sveikinimai dažnai buvo pertraukiami audringais plojimais.

Tarybų Gudijos delegacijos vardu sveikino Gudijos TSR aukščiausiosios tarybos prezidiumo sekretorius drg. Popkovas.

—Gudijos TSR aukščiausiosios tarybos prezidiumo ir visų Gudijos TSR darbo žmonių vardu perduodu jums karštus bolševikiškus sveikinimus.

Salėje karsti plojimai.

Drg. Popkovas kalbėjo apie Tarybų Sąjungos darbo žmonių laimėjimus, pasiekus Didžiosios Spalių Revoliucijos dėka, apie nesudorumą stalinikų tautų draugystę, apie visos Tarybų liaudies pasiryžimą, Lenino Stalino partijai vadovaujant, žygiuojant į vis naujus laimėjimus.

Baigdamas sveikinimą, drg. Popkovas sukišo lietuviška "Tegyvoja Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika!"

Tarybų Latvijos delegacijos vardu sveikino Latvijos Komunistų Partijos (bolševikų) atstovė drg. Peters.

—Prieš 23 metus,—pareiškė drg. Peters,—pasaulis susiskaldė

į dvi dalis: į naująjį ir senąjį. Naujasis pasaulis parodė kelią ir darbo žmonių pergalę. Socialistinio šalies laimėjimai visose srityse ryškiai kalba apie nenugalimą Komunizmo jėgą. Tuo pačiu laiku kapitalizmas įvarė senąjį pasaulį į naują imperialistinį karą. Pahalitojo laimėjimai daugiau kaip 20 metų žūrių į Tarybų Sąjungą kaip į savo vienintelį vilią. Socialistinio šalies paramos dėka mūsų tautos sukratė plutokratinį režimą Jungais.

Savo sveikinimą drg. Peters baigė šūkiu: "Tegyvoja Tarybų Sąjungai, viso pasaulio darbo žmonių tėvynei! Tegyvoja tautų brolybei! Tegyvoja nenugalimam Raudonoji Armijai! Tegyvoja komunistų laimėjimams visame pasaulyje!"

Tarybų Estijos delegacijos vardu sveikino mašinistas stachanovietis drg. Kruzas.

—Buvau Lietuvoje,—pareiškė jis,—prieš 22 metus. Tada neįgalvoj, kad po 22 metų man, garvežio mašinistui, teks pasveikinti Lietuvos darbo žmones Estijos liaudies vardu.

Nespejo nutilti paskutinės svečiams delegatams už sveikinimo sukeltos ovacijos, kai į sceną su Lenino-Stalino paveikslais, vėliavomis ir gėlių žygėlavu pionierių ir mokinių delegacija.

Vel visus teatras sudrebėjo nuo džiaugsmingų plojimų. Pionierių vardu sveikino Bronius Čičniskas, pareiškdamas:

—Dvidešimti trečiosios Didžiosios Spalių Socialistinės Revoliucijos sukakties šventėje, mažieji mūsų tėvynės karštieji patriotai, laimingieji pionieriai ir moksleiviai, laimingieji vaikai vardu siunčiame laimingą pionierišką pasveikinimą. Šia praga mes karštai pasidomame jums, pasidomame mylimai Komunistų Partijai ir mylimiausiaim mūsų tėvui ir mokytojui, geriausiaim viso pasaulio vaikų draugui brangiajam Staliniui labai gerai ir rūpestingai mokykit, dirbt ir augti stipriais, tokiams kaip jūs, socialistinėms tėvynės patriotais.

Po Čičnisko žodžio pasveikinimo—eilėrašį paskaitė pionierė Marytė Juškeviūtė:

—Jums, geriausi šalies darbininkai, Kur už laimę kovojat tvirtai, Siunčia padėkos žodį liepsnų. Draugo Stalino šaukūs vaikai, Pionieriai išgyviavo. Scenoje pasirodė Kauno miesto darbininkų, tarnautojų ir darbo inteligentų delegacija. Delegacijos sveikinimą perskaitė "Plošto" direktorė, buvusi to fabriko darbininkė, drg. Švilpienė.

Scenoje pasirodė valstiečių delegacija. Sveikinimą skaitė valstietis drg. Kuprauskas.

—Kapitalizmo laikais Lietuvoje nebuvu galima nužengti nei žingsnio, nesudirbtis su dvarininku žeme. Mes, valstiečiai, visada lenkėme nugaras dvarininkams, dirbome dienas ir naktis, o žemė, gyvuliai, mašinos priklauso dykadonėms, vargas, skurdas viešpatavo luosnėse. Galvoje, kad ir visą gyvenimą reikės vargti ir skurti. Bet štai ir numas sulatė nušvit. Mes atsikratėme ponų ir dvarininkų baudžiavos. Štai, aš buvau amžinas bežemis, o dabar įgavau žemės iš tarybų valdžios. Būkite tikri, brangieji draugai, šitos mūsų kraujų aplaistytos žemės mes niekaduos jokiems priešams neatiduosime.

Susirinkusiųjų entuziazmas pasiekė aukščiausią laipsnį, kai į sceną žygiavo Raudonosios Armijos lakūnų delegacija. Plojimams ir valio šauksmams nebuvo galo.

Sveikinimo žodį tarė kapt. Ivanovas.

—Jei priešas pamėgins puli mūsų tėvynę,—pareiškė drg. Ivanovas,—tai labai greitai pasijus ant savo kaulo visą jėgą mūsų santvarkos, visų komunistų ir nepartinųjų bloko jėgų. Bloga bus priešui! Mes sumusime savo priešus, nepasidami jokių jų jėgų kombinacijai.

Mes atsimename ir žinioje nurodymus mūsų partijos vado draugo Stalino apie būtinumą būti visados mobilizacijai pasirengimui padėtyje akivaizdoje karinio užpuolimo grąsinimo, kad jokie mūsų priešų "fokusi" neuzklūpų mūsų netikėtai. Juo labiau tie vado nurodymai galioja dabartinėje tarptautinėje aplinkumoje, kada Europoje, Azijoje ir Afrikoje eina antras imperialistinis karas, kada mes nesime garantuoti nuo visokių atsitiktinumų ir netikėtumų. Mes suprantame, kad mums, komandirams, politikams darbuotojams ir raudonarmiečiams, socializmo šalies kariams, dar teks lemti mums susikirsti su kapitalizmu pasauliu ir mes pilni apginklavimų rengiamės laimėti ir tą mąsį.

Raudonosios Armijos dalykariai ir komandirai dabar be atvaigos dirba, kad, vadovaujant tiesiog mūsų mylimam garšybos liaudies komisarui, narsolui ir Tarybų Sąjungos didvyriui draugui Timošenko, Didžiosios Spalių Socialistinės Revoliucijos 21 metų sukaktuves pasidalytų su mums didesniais laimėjimais TSRS vidaus ir užsienio politikoje.

Tegyvoja Socialistinės Revoliucijos TSRS-je XXIII sukaktuves!

Tegyvoja Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika!

Tegyvoja mūsų brangus ir mylimas didysis Stalinas!

Sveikinimams pasibaigus, visiems susirinkusiems keliant entuziastingas ovacijas, buvo nutarta susirinkimo vardu nušviesti sveikinimo telegramas Staliniui, Molotovui, Kalininiui ir Timošenko.

Po to sekė meninė dalis, kurią atliko raudonarmiečių ansamblis ir Valstybinio Teatro artistai.

Washingtonas. — West Virginijos valstijoje du asmenys reikalauja vietos senatė. Vieną pasakė senas gubernatorius, kitą pasakė naujas išrinktas gubernatorius, tai jie abu spirsiasi gauti senatoriaus vietą.

(Gubernatorius skiria senatorių tik atsiradus vakancijai; šiaip piliečiai renka senatorius).

KĄ PASAKOJA GRYZUSIEJI IŠ MASKVOS

Kaunas.—Vis daugiau žmonių iš Lietuvos TSR su delegacijomis ar atskirai patenka į Maskvą, mūsų didžiosios tėvynės didžiąją sostinę. Paskutiniu laiku ten lankėsi Lietuvos delegacija ir Spalio Revoliucijos sukaktuves ir Lietuvos profsąjungų vadovybės delegacija. Susidomėjimas tuo, kaip išrodė Maskvoje ir kas ten vyksta, Lietuvoje dabar nepaprastai didelis. Tad neuostubau, kad grįžusieji gausiai apibierami klausimais.

Koks bendras įspūdis Maskvoje? Visi grįžusieji, kaip vienas, pareiškia, kad Maskva jiems dariusi milžiniško, didingo, gražaus ir judruso didmiesčio įspūdį. Juk tai yra miestas su 4,400,000 gyventojų.

Kaip išrodė maskviečiai? Tai vienas dažniausiai statomų klausimų. Visi grįžusieji pareiškia, kad žmonės išrodę parokšiai, gerai apsiręngę, patenkinti, net linksmo veido. Ypačingos prabangos ir puosnumo nesivokoma, bet kas reikalinga yra. Taip pat yra ir iš ko nusipirkti.

Ar moterims galima puoštis? Niekas jums to nedraudžia nei Maskvoje. Ir jos puošiasi. Kai kur gatvėse matai jas net su dabartinėmis lapėmis ir šiaip brangiais kailiais ar papuosalais. Maisto profsąjungos pirmininkė drg. Jurevicienė štai sako: "Daugelis moterų ir plaukus puošia niūkuoja, ir lūpas dažosi ir jau manikiura naudoja, nors, aišku, ir ne visos. Apskritai, Maskvos moterys dar gerai įspūdį." Bet kartu drg. Jurevicienė ir pareiškia, kad Maskvos moterys gerai dirba ir po darbo nandoja visomis tomis kultūrinėmis galimybėmis, kurios teikiamos Tarybų Sąjungos darbo moterims. Kai kurioms mūsų profsąjungų delegacijos nariams teko susipažinti ir pasikalbėti su mergaitėmis komjaunimo, kuri stachanovietiška nuo kelių auksinių staklių aptarnavimo pomažu perėjo prie 16 ir net prie 18 staklių aptarnavimo. Štai ką gali Maskvos moterys. Gį vakare darbinės maskvietės matai linksmas klubuose, koncertuose, teatruose, šokių vakaruose.

Ar galima gauti krautuve prekių ir produktų? Tai taip pat vienas iš dažniausiai statomų klausimų. Visi grįžusieji pasakoja, kad krautuviai Maskvoje visose gatvėse labai daug, labai didžių ir įvairių, ir jose maisto produktų ir prekių kiekis tik nori. Tai patį drg. Jurevicienė įėjusi į maisto produktų didžiulius krautuves slebėjosi, kokie ten karnai visokių gėrybių ir skanėnių, nekaltai jau apie kalnus sviesto, gardžiai paruoštų sparnuotų ir kitų delikatesų. Kitas vėl dalyvis vaikščiojo po kitos rūšies krautuves ir taip pat įsitikino, kad visko galima gauti. Jokių korelių tam nereikia.

Kokios Maskvoje kainos? Yra skirtumas tarp kasdieninio reikalingumo prekių kainų ir brangios prekių. Pastarosios yra brangios. Bet kam išpūsta prabanga reikalinga? Pagalau ten ir uždarbiai dažnai didesni.

Kokie ten uždarbiai? Kelias žodžiais ir kelias skaičiais nemanoma į tai atsakyti. Bet štai mūsų Tekstilės profsąjungos pirmininko drg. Mikhaševičiaus žodžiais viename Maskvos tekstilės fabrikyje kominate darbininkai ir darbininkės uždirba per mėnesį nuo 500 iki 1,500 rublių, o specialistai ir meistarai net iki 2,500 rublių. Argi tiek uždirbantys negali kai ką ir brangesnė kainą pirkti? "Pirkimo galia yra didelė. Darbo žmonės gerai dirba ir gerai uždirba," sako draugas Mikhaševičius. Pasakoja jis ir apie progresyves uždarbių normas tekstilės pramonėje. Kas, sakysime, išdirbo 5% virš normos, gausa jau 10% didesnę atlyginimą, kas išdirbo

6-10% virš normos, gausa 15% didesnę atlyginimą, kas išdirbo per 10%, gausa 25% peido ir t. t. Tokios progresyvos normos, sudaro aktyvų spartinį darbą, kad visiems būtų gerai. Žinoma, yra ir mažiau uždirbančiųjų.

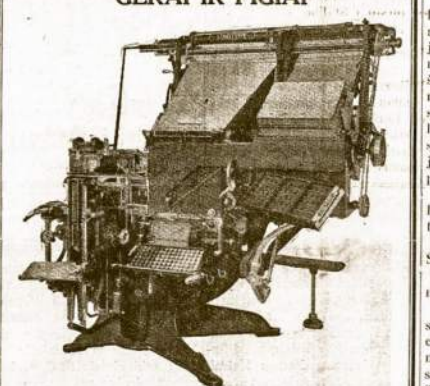
Kaip maskviečiai maitinasi? Daugelis maskviečių, tiesiog miltlonai, dirba imoneis, įstaigose, ir šiaip darbovietėse ir valgo tik įmony ir įstaigų bendrose valgyklose. Ir tai ne bet kokios valgyklos. Tai gražiai įrengtos maitinimo svetainės, kurių valgyklų gražuose kasdien aptinkama keliolika ir net per 30 įvairių valgių. Darbininkai gali išsirinkti, kas patinka, už atlyginimą, kuris, be to, atskaitomas per juosną kasną taip, kad darbo žmogus yra visai ramus dėl savo išimaitinimo. Maskvos darbo žmonės valgo socialiai gerai. Ne be to, kad šalia tik įmony valgyklų nebūdy dar ir daug kitų svetainių, valgyklų, restoranų, ir t. kamos ten kiek aukštesnės, bet kas gerai uždirba, gali kartkartėmis ir ten užsėdėti.

Ar maskviečiai girtauja? Mūsų delegatai girtų kaip ir nematė. Žinoma, gerti sveiguųjų gėrimų neuždrausta, jų galima gauti, ir tai ne taip jau brangia kaina. Nebrangūs vynai ir šampanai. Bet gyvenojai peraukštėjimams jau tiek to pažengus, kad broteliošio girtuokliavimo, kaip churistiniai ir buržuaziniai laikais, nepastebėtai. Yra už tai funkcinanti kity, kultūringesny ir žmoniškinesy girtų ir būdy gerai laisvalaikį praleisti, kad poilsis būtų tikras poilsis.

Kaip maskviečiai sutinka atvykusius iš kitur? Labai draugiškai, sako grįžusieji. Ir ne vien tik delegatai taip šneka. Galima sustikti ir su ciliniais maskviečiais, visi jie draugiški, nori patarumai, parodyti, patarbi. Palyginus su tuo, kas buvo buržuaziniams laikais, skirtumas didelis. Dabar ten žmonės daug mandagesni, niekur nebeįgirsti kolijantais, jokių "rusiškų kelksimų" nebegirdėti. Popiergalių ir nuorukų gatvėse niekas nemato, yra tam dėžėlės ir visi tai paisto. Laikosi taip pat ir gatvės juostelėje milžiniško miesto judėjimo katastrofų būtų neišvengiamu.

Kokios miesto susieikimo priemonės? Jų yra tiek daug ir tiek įvairių, kad galima juodėti visokias būdas: Požeminiais (Pabalgai ant 6-to puslapi)

VILNIES SPAUSTUVĖ ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS GERAI IR PIGIAI

NAUJAS LINOTYPAS
Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Daug Naujų ir Gražių Raidžių.

Todel visokias spaudos reikaldas kreipkitės į "Vilnius" Spaustuvę
Jūsų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas VICTory 1455

Ant jų patiepiamo mės tikslas daoti jums geriausia pataravimą ir ANGLI Frank Kentuck Egg \$7.70 West County Egg \$7.70 Cosy Home Stoker \$6.60 už toną su takais Roseland Coal Co. 343 West 107th Place TUMONIS ir SUNAI Sav.

Tel. Yards 1651. John A. Laudont Tavern Vynas, Likeriai, Geras Ulas Cigari ir Užkandžiai. 3538 S. Halsted Street ir Mesos-Groserio Krautuvė. 3441 S. Morgan Street

"Ramusis Donas" Kauno Operoje

Spalio Revoliucijos Sukaktu-
vėse Pirmą Kartą Lietuvoje Su-
vaidinta Garsus Solochovo-
Džeržinskio Veikalas

M. Solochovo "Ramusis Do-
nas", ši didžiulė, gavaliska pir-
moji imperialistinio karo laikot-
arpio epopėja, pristata prie pi-
rmosios pasaulio socialistinės re-
voliucijos pergales, scenoje pa-
vaidinoti yra labai sunkus už-
davimas. Tą, ką Solochovas vyo-
to per visą didžiulį tomą, por-
dyti per tris valandas tiesiog ne-
įmanoma. O vis dėlto libretistas
M. Solochovas sugebėjo padaryti
labai tikslingai suglaustą san-
trauką, paimiti tai, kas yra bū-
dinga bei esminga ir pateikti žū-
rovui išsitingai glausti, galimai pil-
nų, sodrų ir giliai įspūdingų.

Talentiškai padarytam libretui
kompozitorius J. Džeržinskis
dar talentingiau sukūrė muziką.
J. Džeržinskis, kaip ir M. Solochovas,
tikras tarybinis, socialistinio
meno kūrėjas, sugebęs puikiai
naudotis naujovėmis, suvaidinti
savo kompozicijos priemonėmis,
savainiams, originalus, są-
moningas kompozitorius. Rusų
kompozitorius daugumo, jų kū-
rybos įvairumo ir aukštumo at-
mosferoje ir žymiam kompozito-
riui sunku nepasiduoti įtakai,
o betgi J. Džeržinskis perėmė
originalus ir savainiams,—tai
ir parodo, kad jis yra tikras
kompozitoriaus talentas.

"Ramusis Donas" parašytas
realistiškai, logiškai, niekur ne-
išnešiant iš paprastumo ir nuo-
sirdumo ribų. Tokiu būdu "Ra-
musis Donas" vaidinoma logiškai
besivystančia asmenine svarbių
jų romano herojų dramą ir ly-
giagrečiai dramą liaudies, sie-
kiančios laisvės bei išsivadavim-
o iš kapitalizmo ir dvarininko-
jų vergijos. Ir ta kova operos
finalo vainikuoja nepaprasto
įspūdingumo revoliucijos mo-
mentu, šiuo socialistinės perga-
lės triumfo skelbimo bei prana-
šų, privedusių prie didžiojo Spa-
lio Revoliucijos laimėjimo, ku-
rio sukautvųjų proga ši opera ir
buvo pastatyta.

J. Džeržinskio operos kon-
struavime žymus liaudiesko po-
būdis, atitinkantis gyvenimo realy-
bę: joje dalyvauja masė, daugy-
bė žmonių, be ypatingo solinių
partijų išpletojimo bei pabrėži-
mo. Ir tas konstruavimas po-
būdis yra vienas esminių jos ele-
mentų. Žiūrovas, tokiu būdu, se-
ka ne tikti pavienius aktorius,
bet visą didelį ir skaitlingą kole-
ktyvą, kurio dalyviai gyvena
kiekvienas savo ir bendrą visuo-
meninį gyvenimą.

Per šešis paveikslus, sudaran-
čius "Ramiojo Dono" konstruk-
ciją, J. Džeržinskis drąsiai, tvir-
tais žingsniais veda operos he-
rojus gyvenimo keliu, kuris ei-
na nepermaldausiais visuo-
meninio vystymosi dėsniais.
Ir žiūrovas jaučia, kad tikrai
taip yra, kad viskas tame yra ti-
krai ir nedirbtina.

J. Džeržinskis, sąmoningai
valdydamas kompozicines pri-
monas, sąmoningai kuria dra-
mos raidos kreivą: tai jis links-
mas ir besišypas, kaip vestu-
vių puotoje; tai jis tragiškas li-
gi širdies apstulbimo, kaip Ak-
sinijos dvigubos tragedijos mo-
mentu (ji gauna žiną, kad kare-
žuve jos vyras ir tuo pat metu
miršta į miltyną jos dukrelė);
tai išsilejama begalinė nuosirdi-
na ir įkvėpta lyrika, plačia, kaip
žemumų Dono srovė, kai Ak-
sini-
ja svajoja apie mylimą žmogų;
tai pakyla ligi triumfalni-
klausiu nuklytųjų, kaip finali-
niam operos momente—revoliucijos
momentu su garsiuoju triumfaliniu
maršu į Socialistinį
revoliuciją. Visur ir perėmė
J. Džeržinskis gyvas, jautrus, lo-
giskais ir realus. O kai iš scenos
dvelkia gili meniška ir gyveni-
miška tiesa, žiūrovas negali lai-
kytis šaltai, jis gyvena tuo pat,
kuo gyvena aktorius. Tuo būdu
susidaro žiūrovų ir aktorių kon-
taktas, kurio liūdnaiškis buvo
Spalio šventės premjeros daly-

viai—ir aktoriai ir publika. vie-
ni kitus supranta, vieni kitus at-
jauna ir vieni kitus entuziasti-
ngai palaiko.

Dirigentas M. Bakša labai tei-
singai suprato ir perjaudė Džer-
žinskio operą, todėl ir jo diri-
gavimas davė galmi pilną ope-
ros vaidą. Jis davė ir ramų li-
gi subtulumo lyrišką, ir triuški-
nancio tragizmo, ir pagaliau en-
tuziastiško bei dinamiško trium-
falumo momentu. Orkestras ju-
vadovėlyje skambėjo išlaigoti
gerai. J. Štarkos paruoštieji cho-
rai buvo ne tikti bei prieaiš-
tų, bet momentais jaudino pu-
bliką entuziazmu.

S. Dautarių taipgi galima pa-
veikinti su pirmuoju rimtu pa-
statymu. Tiek solinės, tiek ma-
sinės scenos buvo sklandžios, lo-
gikais ir bendrai gyvenimiškais.
Tikti vietomis S. Dautarais pa-
naudojo dirbtines priemones:
poza (Aksinija per lopiū), ies-
kiojimą mizanscenų (ramysta-
niai ant tvoros, gulimas ant kelio
iš sniega miegoti ir k.), kas ren-
dinišai operai netinka. Bet tai
tikti menkiečiai, o bendras
vaidas visiškiškai puikus.

Čia pat reikia pridurti, kad
režisieriaus darbas tokioje sce-
noje, kur nėra vietos pasistūti,
nei išsileisti, nepaprastai sunkus
ir režišieriai labai neaukštingas.
Dėl scenos mažumo labai nu-
kentėjo ir "Ramiojo Dono" pil-
numas bei įspūdingumas. Pav.,
kai iš kalnų buvo vedami be-
laiviai, kai tais pačiais vingis
per vingio kelias pradėjo eiti
ir kazokai, tai jau buvo perda-
tos kumatsiat, kur, aiškiai ma-
tyti,—buvo neįsivainijama kaip
tik dėl nelemto scenos mažu-
mo, dėl kurio, iš viso, kenčia
scenovaidis. Bet S. Dautarais
"Ramiojo Dono" gerai suprato,
gerai ir parodė, įspūdingai pa-
rodė.

Toje S. Dautarais pastatymo
konstrukcijoje labai tiko B. Kel-
bausko šokinė įtampa pirmajame
paveiksle, kuri buvo dinamiska,
originali ir įspūdinga. Nors ir
nedidelė ši įtampa, tačiau ji pa-
rodo, kad Kelbausko asmeny jau
yra pribrūdis šimti žymi mūsų
baletu kūrėjo meninė asmenybė.

S. Užsienio dekoracijos mo-
numentalios ir spalvingos, ta-
čiau jos ne visos aišios operai
tinka. Opera perėmė realistiš-
ko, didelė dekoracijų dalis—stipriai
stilizuota. Be to, neišlaikytas sti-
lius. Vis dėlto Užsienio gabus
dekoratorius, patiekios jo kai-
kuriuos dekoracijų detales, kaip
išsilejimas Donas, Dono pakran-
tės medžiai, laukų vaizdas—ti-
krai įdomi ir įspūdinga.

Solistų uždavinys nelygus:
vienai, turint galvoti visą roma-
nų, turėjo parodyti daugiau, ne-
gu duoda libretas (Grigorijus,
Aksinija), kiti galėjo tenkintis
ir tuo, kas yra. Bet, bendrai kal-
bant, visi jie turėjo gerokai su-
sipažinti su visuo romano turiniu,
nes be to sunku yra kuo tik-
resnio sukurti.

Iš tokių, kurie (iš vaidybos
būvo matyti) įsijeno vaiduo-
jamuosius asmenis, buvo K. Pe-
trauskas. Jau vien nebūty jo pa-
sirodymas scenoje rodo jo asme-
nybės, charakterio savaimingū-
mę. Ir taip, be didelių solo dai-
navimo momentų, jis sukūrė
ryškų Grigorijaus vaidą. Mo-
mentais, kaip pav., nebylė pa-
vesti propagandą prieš apšlei-
dusius ir mėgstančius išsigirti
valstiečius, kad jie pasekty mū-
sų pavyzdį.

Plungėje įvyko priešrinkimi-
nis mitingas, kuriame dalyvavo
kelei šimtai valstiečių.
Gausūs valstiečių mitingai
įvyko ir Varniuose bei Tveruose.
Šiuose mitinguose kalbėjo drg.
drg. Mochus ir Bauza. Po pra-
nešimų mitingų dalyviai priėmė
rezoliuciją, kurioje pasizada
gerai sutvarkyti sodybas ir pa-
kelti žemės ūkio gamybą.
Mazeikiuose "Brolių Sadauskų"
alauz bravoro, kokių fu-
fabrike ir baldų dirbtuvėje pra-
vesti darbininkų mitingai. Kokių
fabriko darbininkai pasitūle

jos rolė, taip pat davė labai įspū-
dingą momentų, ypač ryški tra-
kingumu buvo jos nelaimių sce-
na. Ateity gausis įsigyvenimas
ir rolė A. Diečiūtė dienos dar di-
desnių pasisekimų, nes jos sur-
kurtas Aksinijos vaidmuo yra
visai geras ir įspūdingas. Pažy-
nėta Aksinijos ilgesio daina,
subtiliai Diečiūtės padainuota.

Po šių pagrindinių vaidymų
seka visi 24 dalyviai, kuriems
tenka didesnis ar mažesnis ro-
lės. Dalis jų žiūrovams paliko
labai gražių prisiminimų mo-
mentu. Būdingas Melechovo ro-
lėje Orantais. Natalijos rolėje
Zianauskaitė gera buvo vaidy-
biškai. Gražiai išrodė ir dainavo
Mazeika, Nauragis, Sprindys, tu-
rėjus vienas iš didžiųjų vaidmū-
jų. Baltrušaitis galia sukūrė
kazoko vaidmūgį.

Įdomiai atrodė St. Sodeika,
gražiai pasakojęs. Dargis su Ka-
rečka sudarė švelnią linksmą
porėlę. Mažesnis ir mažiau
charakteringose rolėse buvo Ra-
dzevičiūtė, Kalvaitė, Dagelė,
Pukorius ir kiti, gerai derėję
ansambly.

"Ramusis Donas" ejo tikrai
didelės šventės nuotaikoje ir pats
buvo tai šventė linkamas kūry-
nis. Šventinė publika "Ramioji
Doną" priėmė nepaprastai en-
tuziastingai. Nėra nei mažesnius
abejones, kad visa publika jų taip
primis, nes tai tikrai rimtas,
aukštos meniškos kultūros ir
revoliucinės dvasios kūrynis.

V. Teatro nudirbtas didžiulis
darbas, kuris, sprendžiant iš jo
vaisių, yra dirbtas nuosirdžiai,
atsiėjus, nauju kūrybiniu pa-
kilimu.

Spalio revoliucijos šventė tea-
tre turėjo tikrai puikų formą.
J. Kardelis.
("Darb. Zodis")

Kaip Žemaičiai Mitingavo Prieš Rinkimus

RINKIMAI ATSTOVŲ Į AUKS-
CIAUSIĄ VISOS TARYBŲ SA-
JUNGOS TARYBĄ (SOVIET-
Ų) ĮVYKO SAUSIO 12 DIENA.

Telšiai (Elta).—Visoje Žemai-
tijoje pasiruošimas rinkimams
TSRS Aukščiausiaj Tarybų
vyksta visu sparumu. Mies-
tuose, miesteliuose ir kaimuose
vyksta mitingai, kuriuose dar-
bininkai ir darbo valstiečiai gau-
siai dalyvauja.

Telšiuose įvyko du gausūs
priešrinkiminiai darbininkų mi-
tingai. Tekstilės "Masčio" fabri-
ko darbininkų mitinge kalbėjo
drg. Akečiūnas. Istoriainis rin-
kimams atžymėti darbininkai
nutarė pradėti socialistines len-
kytes ir išsukė Biržų tekstilės
fabriko "Sūlių" darbininkus
tarpusavio lenktynavimui.

Rietave masiniam priešrin-
kiminiam vaist. mitingui kal-
bėjo drg. Rocius. Mitingo daly-
viai priėmė rezoliuciją, kurioje
pareiškama: "Mes, Rietavo val-
stiečiai, pirmiesiems rinkimams
TSRS Aukščiausiaj Tarybų
atžymėti, pasizadame pavyz-
dingai sutvarkyti savo sodybas,
suurti dirvas, pataisyti kelius,
vesti propagandą prieš apšlei-
dusius ir mėgstančius išsigirti
valstiečius, kad jie pasekty mū-
sų pavyzdį."

Plungėje įvyko priešrinkimi-
nis mitingas, kuriame dalyvavo
kelei šimtai valstiečių.
Gausūs valstiečių mitingai
įvyko ir Varniuose bei Tveruose.
Šiuose mitinguose kalbėjo drg.
drg. Mochus ir Bauza. Po pra-
nešimų mitingų dalyviai priėmė
rezoliuciją, kurioje pasizada
gerai sutvarkyti sodybas ir pa-
kelti žemės ūkio gamybą.
Mazeikiuose "Brolių Sadauskų"
alauz bravoro, kokių fu-
fabrike ir baldų dirbtuvėje pra-
vesti darbininkų mitingai. Kokių
fabriko darbininkai pasitūle

"OBUOLIŲ TEVAS"

Vienas gražesnių—jei ne gra-
žiausių—mūsų sviete yra Al-
ma-Ata; lietuviškai būtų "obuo-
lių tėvas". Tą miestą yra Ka-
zachijos sostinė Sovietų Sa-
jungoje.

Apie jį "Darbo Lietuvoje" štai
kas rašyta:
Alma-Ata—puikus žalias mies-
tas—sodas smieguoty kalny fo-
ne. Šio stepėje prie Tian-Sania
kalnų absiradusio miesto istori-
ja—ryški leniniskos-staliniskos
nacionalinės politikos pergalės
ilustracija.

Pirmą kartą žemėlapyje tas
miestas atsirado 19-tojo am-
žiaus viduryje. Tada jis vadinosi
Vernyj ir buvo carinės koka-
zichijos politikos tvirtovė Ka-
zachijos stepių pietinėje dalyje.
Tai buvo vienas iš daugelio "ty-
li" carinės Rusijos užkampio
miestų. Mažučiai žemi nameliai,
nugrįstos gatvės, be šaligatvių,
degrės, purvas ligi pat lėta ju-
dinti vežimų ratų stebulė—
toks buvo Vernyj miestas.—Se-
mirečio gubernatorių reziden-
cija, 10-12 parų reikiėjo arkliams
ir kupranugariais važiuoti nuo
artimiausios geležinkelio stoties
iki Vernyjo. To miesto istorikas
apie jį rašė: "Vernyjo gyventoi-
jų tarpe didelio noro skaitymui
nepastebima. Miesto biblioteka
dar iki šiol neįsteigta... Girtu-
oklaviasms labai paplitęs..."

Socialistinė revoliucija šiam
miestui įkvėpė gyvenimiškumą.
Jungtinuos miestų su visu kras-
tu Turkestano-Sibiro geležinke-
lio magistratės statyba suvaldi-
no didelį vadinamo miesto išsi-
plėtimui. Nuo to laiko jis pasid-
arė Alma-Ata—Kazachijos sos-
tinė.

Mieste pradėjo vykti statyba.
Stalino penkmečio planai pakei-
tė jį taip, kad nebeigalima jo ne
pažinti. Aukšti gelžbetoniniai
pastatai išaugo plačiose asfal-
tuotose gatvėse. Centralinėje
aikštėje pastatyti monumental-
iniai Vyriausybės Namai. Už jų
iškilys Tarybų Namai. Stovi de-
šimtis puikių, pavėsingais me-
džiais apsupty daugelio aukštų
namų. Per paskutinius metus ap-
statyta daugiau kaip 600,000
ketvirtainių metrų naujo gyven-
namo ploto. Automobiliniai ir au-
tobusai pagyvinio miestą ži-
dintys. Daugelis gatvių pasipuše
bulvarais, vietoje apšleistos val-
diškos giraitės išplaunotas kul-
tūros ir poilsio parkas. Alma-
Ata gavo vandentiekį, elektros
stotį, tramvajų. Smarkiai pra-
dėjo augti miesto gyventojų
skaičius. Kitados jame priskai-
tydavo 35,000 gyventojų, o da-
bar—daugiau kaip 250,000.

Išaugo miesto pramonė, įren-
gta keletas naujų įmonių. Tačiau
labiausiai yra išaugusios jo kul-
tūrinės įstaigos: 92 mokyklos,
Kazachijos universitetas ir 8 ki-
tos aukštojo mokslo įstaigos—
kalnų-metalurgijos, žemės ūkio,
medijos, teisės ir kiti institui-
tai. Pasidarė aukštas ir senasis
teatras. Buvo pastatyti puikūs
Kultūros rūmai, kuriuose telpa
1,000 žmonių. Tačiau ir šis pa-
statas pasirodė nepakankamas.
Statomas naujas Kazachijos na-
cionalinis teatras su 1,500 vietų
sėde. Senai jau veikia valstybinė
filharmonija, populiarizuojanti
ir tobulinanti Kazachijos muzi-
ką. Kazachijos opera vertinama
ne tik Alma-Atoje, bet ir Mask-
voje Kazachijos muzikos deka-
dės metu. Išaugo kūrybingi ka-
zachų ir rusų dramos teatrai.
Uigurų teatras, sudarytas iš kol-
chozino savininkų ratelio, pra-
dėjo rengti sąvotiskus, nuosta-
biai vaizdingus spektaklius. Ka-
zachijos artistų—Kulnās Baisto-
vas, Džandarbekovo, Umzurko-
vo, Dinos Nurpisevos—var-
dai žinomi visose Tarybų Sa-
jungoje.

Alma-Atoje išleidžiama apie
30 laikraščių ir žurnalų kaza-
chų, rusų ir uigurų kalbomis.
Valstybinėje bibliotekoje pri-
skaitoma daugiau kaip pusė mi-
liono tomų knygų. TSRS Moks-
jų Akademijos Kazachijos sky-
rius nagrinėja svarbiausias re-
publikos žemės ūkio ir kultūros
problemas.

—Daug yra stepėje miestų,
bet pats puikiausias—Alma-
Ata.

Netrukus Išeis Rašyto-
jų Žurnalas "Raštai"

Tarybų Lietuvos Rašytojų
Sąjungos netrukus išleidžia savo
mėnesinio žurnalo "Raštai" pir-
mąjį sąsiuvinį. Šiame žurnalo
Nr. spausdinamos, Baltūsio,
Čiurlionis, Grūso, M. Levino ir
kitų Lietuvos autorių apysakos,
ištraukos iš naujų romanų, be-
to—nauji T. Tilyčio, B. Rut-
kio, A. Miškino, J. Krūmimo,
V. Montvilos, S. Neries eilėraš-
čiai. Iš verslinės literatūros—
Majakovskio poemos—"Pilu
balnu" fragmentas, Baškijų klasi-
ko Gafuri eilėraščių, M. So-
lochovo romano "Ramusis Do-
nas" fragmentas, V. Vasilevsko-
s apysaka, A. Upičio novelė ir kt.
Iš straipsnių pažymėtini: "Apie
Spalio XXIII metines", "Tauti-
nės formos klausimas tarybų li-
teratūroje", straipsnis apie žy-
miausius latvių rašytoją A. Upi-
tį "Tarybų Estijos literatūrai", str-
ysčius su L. Tolstojaus 30 m.
mirties sukaktuvėmis, "Baškijų
klasikas Gafuri", "Grozinės li-
teratūros vertinimų klausimu" ir
daug kitų.
Žurnalą redaguoja Petras
Čvirka. Leidžia Lietuvos TSR
Valstybinė Leidykla.

chų, rusų ir uigurų kalbomis.
Valstybinėje bibliotekoje pri-
skaitoma daugiau kaip pusė mi-
liono tomų knygų. TSRS Moks-
jų Akademijos Kazachijos sky-
rius nagrinėja svarbiausias re-
publikos žemės ūkio ir kultūros
problemas.

—Daug yra stepėje miestų,
bet pats puikiausias—Alma-
Ata.

Netrukus Išeis Rašyto-
jų Žurnalas "Raštai"

Tarybų Lietuvos Rašytojų
Sąjungos netrukus išleidžia savo
mėnesinio žurnalo "Raštai" pir-
mąjį sąsiuvinį. Šiame žurnalo
Nr. spausdinamos, Baltūsio,
Čiurlionis, Grūso, M. Levino ir
kitų Lietuvos autorių apysakos,
ištraukos iš naujų romanų, be-
to—nauji T. Tilyčio, B. Rut-
kio, A. Miškino, J. Krūmimo,
V. Montvilos, S. Neries eilėraš-
čiai. Iš verslinės literatūros—
Majakovskio poemos—"Pilu
balnu" fragmentas, Baškijų klasi-
ko Gafuri eilėraščių, M. So-
lochovo romano "Ramusis Do-
nas" fragmentas, V. Vasilevsko-
s apysaka, A. Upičio novelė ir kt.
Iš straipsnių pažymėtini: "Apie
Spalio XXIII metines", "Tauti-
nės formos klausimas tarybų li-
teratūroje", straipsnis apie žy-
miausius latvių rašytoją A. Upi-
tį "Tarybų Estijos literatūrai", str-
ysčius su L. Tolstojaus 30 m.
mirties sukaktuvėmis, "Baškijų
klasikas Gafuri", "Grozinės li-
teratūros vertinimų klausimu" ir
daug kitų.
Žurnalą redaguoja Petras
Čvirka. Leidžia Lietuvos TSR
Valstybinė Leidykla.

Vertingas Periodi-
nės Spaudos
Rinkinys.

Veiverių vidurinės mokyklos
direktorius Jonas Kirlys Centrali-
nei Valstybinei Bibliotekai
Kaune perdavė savo periodinės
spaudos rinkinį, turintį apie
10,000 vienetų. Rinkinys, prad-
tas rinktį 1909 metais apima
lietuvių periodinę spaudą nuo
1832 m. iki paskutinio laikų. Ja-
me yra labai gausūs skyrius ir
revoliucinės spaudos, kuri bur-
žuazinio valdymo laikotarpiu
buvo laikoma nelegalia ir perse-
kiojama.

Kalbam rinkinys iki šiol bu-
vo žagarėje, atskirame namuke
prie vidurinės mokyklos, buv-
kūnigaiškio Naryškino partje-
je, labai drėgnoje vietoje. Atei-
tyje jis bus panaudotas numatomo
organizauto spaudos mu-
zejui. (ELTA).

Ką Pasakoja
Gryžusieji iš Maskvos

(Tąsa nuo 5-to pusl.)
gražiasis elektros traukiniais, iš-
garsėjusiais vietas pasaulyje
"metro", toliau virtinėms tram-
vajų, autobusų, troleibusų ir au-
tomobilių. Susisiekiams visomis
toms priemonėmis gana pigus.
Pavyzdžiui už 30 kapekių važinė-
ti su metro iki pat kelio galo.

Kaip Maskvoje su laikraš-
čiais? Laikraščių ir žurnalų
Maskvoje išėina šimtai, ir to-
kiaias milijoninius tiražas, kad
mūsiškiui akys raištava, o vis
dėlio laikraščių taip uoliai ska-
tomi, kad jie bematant išgrobs-
tomi. Prie laikraščių kiosky net
eilės susidaro. O įmonėse per-
trauktu metu, važinėjant miesto
susisiekiams priemonėmis, visur
tik skaito ir skaito. Laikraščiai
visiems prieinami.
Kaip su knygomis? Ir jų iš-
leidžiama milijoniniai tiražas,
o tačiau naujijai leidiniai greit
išperkami, kartais jau išsėdimo
dienomis. Žmonės mėgsta kny-
gas ir daug skaito. "Paprasciau-
sias" darbininkas siekia knygos,
iš kurios pasisemia sau netik tai,

kas malonu, kas lengva laiką pa-
togiui praleisti, bet ir tai, kas
naujinga, tolimesnė darbo žmo-
gus pažangai.

O teatrin, kina? Jų yra daug
šimty ir jie visi vis darbi. Jie vi-
siems prieinami. Pabrėžti žmo-
nes skverbia skverbiai ir rimtas te-
atras ir operų vaidinimus, į rim-
tų koncertų sales, kad net ma-
lono žiūrėti. Menas žydi. Meniš-
ki parengimai, milžiniški meniš-
ki pastatai visoje Maskvoje apie
tai liūdyja.

Maskva yra didinga, graži ir
įdomi,—sako visi iš jos grįžu-
siejai.
("T. L.")

CLEVELAND, OHIO

LLD 57 KUOPOS SUSIRINKI-
MAS IR KITI DALYKAI.

LLD 57 kp. susirinkimas įvy-
ko sausio 3-dieną pas draug-
us Zinkevičius, 12922 Water-
son ave. Susirinkimas buvo
smagus, nes didžiama narių ju-
mė dalyvavo.
Valdyba pasiūlo veik ta pati,
išskyrus pirmininką. Vietoj J.
Klaugos, pirmininko pareigas
dabar eis d. Boika. Iš kuopos
valdybos raportų pasikėlė, kad
visi rūpinasi idant geriausia pa-
sibaigtų "Vilnius" vėjus ir kad
būtų pradėta pačios draugijos
vėjus gauti nauju narių.

Kuopa pagerbė Povyly Beke-
vičių, kuris mirė perelyt metų
gruodžio 28 dieną.

Iš finansinio sekretoriaus rap-
porto suprasta, kad per perelyt
metus visi kuopos nariai už-
simokėjo.

Kuopa priėmė Clevelando
Draugijų Komiteto kvietimą
prisidėti prie rengimo d. Bace-
vičių koncerto.

Revizijos komisijos atrasta,
kad per perelyt metais kuopa
panaudojo geriam tikslam \$27.58
ir soviam reikalam išleido \$6.75.
Bet įplaukos pernai buvo nepa-
rastai menkos, menkesnės ne-
gu bent kada per pastaruosius
9 metus, todėl izde tėra vos pora
dolerių.

Nutarė surengti stubinis va-
karėlis kuopos naudai. Vakareliš
turis įvykti vasario 15 d. pas
draugus Zinkevičius, Corlette.
Draugai priėmė rezervuoti tą
dieną rengiamam vakarėliui.
Bus padaryta ir atitinkami bi-
lieteliai su nurodymu vietas.
Taipgi išrinkta delegatai į
LLD 15-to Apskričio konferen-

Springfield, Illinois

KAI KAS IS MOSŲ KOLONIJOS

Kaip visur, taip ir pas mus,
laikant naujų metų vien ki-
tėm linki gerai ir geresnės lai-
kos. Bet tarpe ty linkėjimų esli
ir blogo. Štai prieš pat naujus
metus Mine B kasykloj brutai-
liškai buvo sumuštas darbinin-
kas Juozas Gedminas.

Nukentėjusis nuvežtas ligoni-
nėn. Daktary (virtinimo), jo pa-
dėtis kritinga. Keliose vietose jo
galva pramušta. Gedminas są-
mona jau atgavęs, bet neatsime-
na kas jį galėjo sužaloti. Tyrinė-
jimas parodė dar tik tiek, kad
kad nukentėjusis buvo užplūtas
ir kad jo galva buvo sudaužyta
mediniu kirkos kotu.

Toj kasykloj darbininkuose
yra nesantaika unių klausimu.
Ten yra United Mine Workers
narių ir Progressive Unijos na-
rių. Yra ir neuniųnųjų darbinin-
kų. Dėlto kai kas mena užplū-
tus ant Gedmino ar tik nebus
pasuknėti uniųnės nesantaikos.
Nukentėjusis yra geros valios
žmogus.

M. Lagūniėnė.

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuojame Kokybę, Įvairumą
ir Produktus Savo Įstaigoje

RESTAURANE

Sveiks, Svari, Rusiška-Ame-
(VALGYKLOJ)
rikoniška Virtuvė.
Kainos Zemos.

1628 W. Division Street
Tel. Humboldt 4044

Mėsos ir Groserio Krautuvė

Visoki Mėsa — Pankšiena
2051 W. Division Street
PRIMAM ORDERIUS
Pokišiams, Parengimams ir
Panašiai
Tel. Brunswick 9468

Autorizuota Agentūra PACKARD-CHRYSLER-PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES

3451 Archer Avenue 4030 Archer Avenue
Phone: VIRginia 1515

PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rūpinasi žmonių sveika-
tą. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim,
padarant tikrai lietuvišką.

Duodame Elektros Trytymus, Ultra Violet Sunshine
and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savin

Jaunimas Naudingai Pralaidžia Laiką

Rokiškis—Esmant ilgiems ru-
dens vakarams, komjaunimo
Rokiškio apskrities komitetas
susirūpinęs, kad liandis juos
kuo kultūringiau pralaidžia. Už-
tad, prie miesto komjaunimo
būstinės veikiančioje komjau-
mo skaitykloje pradėtas kolek-
tyvinis radijo klausymas. Tam
įrengtas radijo imtuvas ir kas va-
karą į skaityklą susirenka kom-
jaunuliai ir šiaip jaunuoliai,
beklausydami radijo translauc-
jų, prie laikraščių bei knygų. Ko-
mitetas Rokiškio mieste turi
nuosavą didelį knygyną.
J. Labasinskas.

SENKAVALIERIUS APTAKSUOJA

Tokio. — Japonijos vyriausy-
bė susirūpinusi padauginti žmo-
nių skaičių savo šalyje. Tam
tikslui uždeda taksus senesniams
nevedusiems vyrams.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIUS

Iš Teisybės Mylėtojų Draugijos Pastogės

Teisybės Mylėtojų Draugystės
metinis susirinkimas įvyko pe-
reitį sekmadienį, sausio 12 d.,
Chicago Lietuvių Auditorijoje,
3133 S. Halsted St.

Susirinkimą atidarė pirminin-
kas J. Balchunas. Susirinkimas
buvo skaitlingas. Buvo sklan-
džiai vedamas. Nariai visus
draugystės reikalus svarstė
rimtai ir gerai nuotaikoj.

Iš knygų peržiūrėjimo komi-
sijos raportu paaiškėjo, kad
knogos yra vedamos gerai.
Draugija turi 610 pilnų narių.
Turtas siekia net iki \$15,915.74.
Mirusių narių skaičius 1940 me-
tais siekia net iki 20. Ligonių
randasi neperdaugiausiai.

Metinio parengimo komisija
pranešė, kad sausio 19 d. įvyks
letras ir balius, Chiengos Lie-
tuvių Auditorijoje, 3133 S.
Halsted St., L. K. Choras sulos

ANTANAS GARSINSKAS

Apart to, choras sudainuos
keletą populiariųjų dainų. Taipgi
dainuos dainininkas Stogis ir
kiti. Pradžią 5 val. po pietų. Te-
mykite skelbimus visose dien-
raščiuose.

Pikniko komisija išrinkta iš
sekančių ypatų: J. Budreckienė,
J. Korkienė, J. Kuraitienė ir J.
Jushkevitz. Piknikas įvyks bir-
želio 1 dieną, Liberty Grove.

Draugystės valdyba 1941 me-
tams susideda sekančiais:
J. Balchunas, pirm.
P. Killis, vice-pirm.
A. Kaulakis, nut. rašt.
F. Kasper, fin. rašt.
Z. Grigonis, kontrolės rašt.
J. Rachunas, išdinininkas.
J. Rocevičia, kasos glob.
L. Yuchis, markšala.

Kadangi draugija išrinko ma-
ne oficialiu korespondentu
1941 metams, aš stengiusis lai-
kas nuo laiko aprašyti visą
draugijos veiklą. Kadangi ši
draugija susideda iš įvairių pa-
kariųjų žmonių, rašysiu į visus
tris Chicago dienraščius ir iš
anksto tikintis, kad mano ko-
respondencijos bus talpinamos,
nes dirbu dėl draugystės labo.
Teisybės Mylėtojų Draugystės
Korespondentas,
Steponas Narkis.

Draugo Jukelio Lankytojams

Vakaryktė „Vilnius“ laido-
tupo korespondencija apie drg.
Jukelio ligą. Joje įsikverbė ne-
tikslumas kas liečia informac-
iją apie ligonio vietą Cook pa-
vieto ligoninėje. Draugas Juke-
lis randasi Ward 54, 454, lovo-
numis 95, ant penkto aukšto.
Lankymo valandos: nuo 2 iki

4 popiet, antradieniais, ketvir-
tadieniais ir sekmadieniais. Va-
karais, nuo 7 iki 8 valandų, įlei-
džia tik trečiadieniais ir šeša-
tdieniais.

Draugas Jukelis kiek laiko at-
gal sunkiai susižeidė darbe. Dar
ir dabar jis tebekovoja su mir-
čia.

Patartina draugams ir pažys-
tamiems atkankyti ligonį.

Brighton Pk. Moterų Klubo Koncertas

Sausio 19 d., Marquette Hall,
6908 S. Western ave., įvyks
Brighton Parko Lietuvių Moterų
Klubo vakaras. Pradžią 5
val. po pietų.

Programą pildys Moterų Klubo
vaidybos, Sulos „Beauty Sa-
lon“ Veiklaikių padalinis su
naujom dainom merginų seksta-
tas. Suvalkiečių Choras padai-
nos ir šokiųjų grupė, Staniuliu-
tė, Schultz ir Sakalauskaitė pa-
šoks klasiškių šokių. Advokatas
Kai pilietybės klausimu pasakys
prakalabą.

Mūsų klubo anglų kalbos mo-
kymo Normantaitė bus progra-
mo vedėja.
Klubo simpatikai nepraleiskit
progos, atvykite į mūsų koncer-
tą.

Komisija: Barbara Mickus, M.
Carter ir A. Zabukienė.

McDermott Namą Nupirko Budreckis

McDermott namas buvo for-
kluoztas nekuri laiką. Ten se-
niau gamindavo alų, buvo san-
dėlis. Paskutiniaisiais metais buvo
uždarytas.

Kiek laiko McDermott namą,
Racine ir 34th pl., nupirko Bu-
dreckis. Jis dabar ten padarė
sandėlių. Budreckis verčiasi tro-
ky bizniu, ima prekes ir perva-
ži kitus miestus.
—Rep.

Budrikas Nupirko Juciaus Namą

Rakandų krautuvininkas Bu-
drikas nupirko Juciaus namą.
Jucius numirė perėję rudenį.
Pirmiau ten buvo valgykla ir
taverna. Dabar tuščias.

Kiek teko girdėti, Budrikas
mano perkelti savo rakandų
krautuvę, kurią turi prie 34th
st. ir So. Halsted, į buvusį Ju-
ciaus namą ir tenai aldiratyti ra-
kandų krautuvę.

Buvęs Juciaus namas didelis,
erdvus ir visai tinka rakandų
bizniui.
—Rep.

Lietuvių Universiteto Klubo Vakarai

Lietuvių Universiteto Klubas
susideda iš jaunų lietuvių lan-
kančių universitetus, arba už-
baigusius bei belaukiančius už-
baigti universitetus.

Šisai klubas yra nemažai pa-
dėjęs lietuviams studentams ir,
prie plačios visuomenės jaus-
mos, dar gali daug padėti jau-
niems studentams.

„Teta iš Amerikos.“
Universiteto Klubo nariai
ruošia savo metinį vakarą ir pa-
sirengs svečiais palinksinti su
labai gražiu veikalu „Teta iš
Amerikos.“

Metinis parengimas ir veikalas
vaidinimas įvyks sausio 26 d.,
Lietuvių Centro didėjų salėje,
3133 So. Halsted st. Programas
prasidės 4:30. Įžanga tik 5:55 cen-
tai.

Studentai širdingai prašo lie-
tuvių plačią visuomenę jų me-
tinių parengime dalyvauti. Po
vaidinimo bus šokiai prie gero
orkestro.
Studentas.

Supylėm Lietuvių Tautiškių Kapinių Prezidentui Kapą

Trečiadienį, sausio 15 d., Lie-
tuvių Tautiškos Kapinės pa-
laidojo Matų Lubingą. Vėlionis
daug dirbo pažangiam judėjim-
me; per daug metų buvo Lie-
tuvių Tautiškių Kapinių trustistu ir
paskutiniaisiais metais prezidentu.
Mato laidotuves atvyko daug
žmonių. Kopyčioj atsisveikinim-
o kalbą pasakė V. B. Ambrose,
kapinės kalbėjo F. Aekas.

Lubinas buvo pažangus žmo-
gas, nuosirdus ir darbštus. Jis
daug veikė Lietuvių Tautiškių
Kapinių labui ir rūpinosi, kad
viskas būtų atlika teisingai ir
graziškai.

Matas Lubinas kilęs iš Lie-
tuvos, Panevėžio apskrįčio, Nau-
jamišio parapijos, Gustainių
kaimo. Amerikon jis atvyko
1911 metais. Apsigyveno Chica-
goj. Visą laiką dirbo fabrikuose.

Gyvenimas jam buvo ne šilka-
sklas, bet šurkštus. Atėjęs be-
darbis laikam 1932 m., ilgą lai-
ką Lubinui teko gyventi ant pa-
šelpos.

Jis, jaunos dienos, priklausė
prie socialistų kuopos. Pasku-
tiniu laiku priklausė tik prie
Teisybės Mylėtojų Draugijos.
Nors nepriklausė prie politinių
organizacijų dabar, bet buvo pa-
žangiai nusiteikęs ir priitardavo
komunistiniam judėjimui.

Matas paliko žmoną Anelę,
dukrelę Bronisę, posūnį Albertį
ir podukrą Lucilę. Taipgi daug
kitų giminių. Veikt darbininkų
judėjime, ypač moterų tarpe,
drg. Keturakienė tai Lubino
puseserė.

Gaila netekus gero draugo ir
nuosirdaus Lietuvių Tautiškių
Kapinių trustistų prezidento.

Matas jau buvo per nekuri lai-
ką menkos sveikatos. Kiek laiko
atgal apalpo gatvė. Dr. Šimkus
jam atėjo į pagalbą. Vėliau liko
nuvežtas į apskrįčio ligoninę.
Ten gavo plačią įdegimą ir
nuo tos ligos numirė.

Supylėm tau, Matai, kapą Lie-
tuvių Tautiškos Kapinės, ku-
rias tu puoselėi! Išsėkis, o mes
dirbsime tavo brangintą ir my-
lingą darbą!

Draugas.

Išvažiavo Pulkas Negrų Karevių

Nacionalės Gvardijos negrų
184-tas pulkas išvažiavo į Cus-
ter, Mich., tai Battle Creek kemp-
pe, treniruotis karui.

Pajieškojimas

Pusamžė moteris pagimdė daini-
tis trimis apūditytais kambariais su
mergina ar pavienė moterim už dalį
rendos. Gera transportacija, netoli
nuo gatvėkaru, Krepkiskės.
2427 W. 45th St.
(17-18)

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS—Kvietkininkas
GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Narial Chicago ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių
Direktorių Asociacijos
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th St., Cicero
TEL. CICERO 2109
6812 S. Western avenue
Tel. Grovehill 0142

S. P. MAZEIKA
3319 S. Lituania Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituania Ave.
TEL. YARDS 4908

**LACHAWICZ
ir SUNUS**
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEPHONE: LAFAYETTE 3572

Kai Chicago miesto valdininkai aną dieną turėjo „puskuoti“ pėsti kelis aukštus,
į darbo vietas. Tai buvo tą dieną, kai keltuvų operatoriai ir kiti miesto mechanikai
buvo paskelbę streiką prieš numušimą atgų. Streikas sutaliktas nepilnu darbininkų
laimėjimu.

Turtas Virš \$5,500,000.00

Apart Apsaugos, Mes Turime
ATSARGOS FONDA Virš
\$425,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICZ, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRGINIA 1111

ON SAVINGS
OF INVESTMENTS

UŽPRENUMERUOKITE

“Vilni” į Lietuvą

Kuomet viešpatavo Smetonos valdžia, tai tuomet
buvo galima siųsti „Vilni“, nes cenzūra neleidė. Da-
bartinė Lietuvos valdžia išvijo Smetoną ir panaikino
cenzūrą. Dabar „Vilnis“ eina į Lietuvą. Užrašykite
savo draugams, giminiams. Jie, gavę nuo jūs „Vilni“,
bus labai dėkingi ir labai įvertins jūsų dovaną.

“Vilnius” kaina į Lietuvą—\$8.00 Metams;
\$4 Pusei Metų

VARDAS

PASTAS

GATVĖ AR KAIMAS

APSKRITIS

Parašykite aiškiai vardą ir antrašą viršų pažymėtoį
blanketėje ir prisiųskite kartu su mokestim į

“VILNIES” ADMINISTRACIJĄ

3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

“Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoje”

Parasė ANTANAS BIMBA

Tai yra knyga, kurioj rasite visus faktus, kaip Lie-
tuvoj buvo nuverstas Smetonos fašizmas, kaip steigėsi
naujoji tvarka, kas sudarė naująją valdžią, kaip ir kas
buvo išrinkti į Seimą.

Šioj knygoj rasite nutarimus žemės, bankų, fabriky,
miškų ir kitų šalies turtų klausimais. Knygoj telpa ir
Naujoji Tarybinės Lietuvos Konstitucija.

Knyga yra labai svarbi ir kiekvienam ir kiekvienai
reikalinga. Ji yra arti 200 puslapių. Jau išsiuntinėta.
Literatūros Draugijos kuopoms ir agentams jos kaina
yra tik 25 centai. Pavienio egzempliorio kaina 35 ct.

Siųskite pinigus ir užsakymus į Literatūros Draugi-
jos Centrą:

A. L. D. L. D.

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

SEKMADIENI CIVIC OPERA HOUSE LENINO PAMINĖJIMO IŠKILMĖ

Sekmadienį, sausio 19 d., Civic Opera House, Madison ir Wacker Drive, 2:30 val. po pietų, įvyks Nicholai Lenino paminėjimo masinis mitingas ir labai gražus meniškas programos.

Masiniam mitingui kalbės pereinoto karo ir Ispanijos lojalistų karo korespondentas, Robert Minor, Komunistų Partijos Centro Komiteto narys, iš New Yorko, Taipigi kalbės Morris Childs, Illinois Komunistų Partijos sekretorius.

Leninas dėl lietuvių darbo žmonių yra didis šventėjas ir varžas. Dėka jo genialios sugalvotumo buvo išbudavota lanksti ir kieta, kaip plienas, bolševiki partija, kuri su savo drąsia ranka išvedė Rusijos laudį į laimėjimą.

Dėka pasiūlymusių tautų nuo kapitalizmo jungo ir susibūrimo į Sovietinių Socialistinių Respublikų Sąjungą; tūkai Stalino apdairios diplomatijos ir tvirtos vadovybės Lietuva išgelbėta nuo karo fronto; Lietuvos žmonės pasiūlymusi nuo fašizmo, žiaurios išnaudojimo ir įžengė į šviesios ateities socialistinį gyvenimą.

Sekmadienį tūkstantai Chicago žmonių rinksis išreikšti savo sąjaušimą tai didžiai įdejamai pašventė savo gyvenimą Nicholai Leninus.

Kas tik galimas, kam tik laikas ir aplinkybės leidžia, sekmaadienį dalyvaukime Lenino mirties paminėjimo mitingui. Tikiemčiai parduodami šie anksčiau, J. kaina 28c, 55c ir tt.

—Komitetas.

Kaltina Raudonuosius už Francijos Kapituliavimą

Tulas Andre Maurois, kuris šiuo laiku važinėja vidurvakariuose ir sako prakalbas, kaltina raudonuosius—komunistus dėl Francijos pralaimėjimo. Gir-d, unijos buvo galingos, streikavo, nebuvę amunicijos, na, ir sugniužo karo fronte.

Ponas Andre Maurois nutylė, kad fašistai, hitleriniai penkialkajai veikė Francuzoj ne tik armijoje, bet ir valdžioje. Francuzai fašistai laisvai veikė ir prirėdė pardsidavimui dirvą.

Roy P. Porter, "Chicago Tribune" korespondentas paduoda aktualius faktus, žmonių pavardes, kurie Francuzijos valdžioje, Francuzijos armijoje veikė kaip Hitlerio agentai ir prirėdė dirvą Francuzijos kapituliavimui.

Pilnas Chicago Būdzetas 1941 Metų

Vsio Chicago būdzetas 1941 metams, tai yra, paties miesto, mokyklų ir parkų būdzetas, bendrai susidės šis \$103,534,815. Jeigu tą pasiūlymą priims aldermanų taryba ir majoras pasirašys, tai bus žymiai mažesnis būdzetas, negu buvo pernai metų—\$182,948,625.

Studio Theatre Van Daren at Michigan

Dabar Rodo (Cenzura Nulimta) "AFTER MEIN KAMPF"

CLASSIFIED ADS

REIKALINGA DARBININKAI Reikia vyro ir moters prižiūrėjimui furnishedo apartamentams namu. Turi žinoti visą tą darbą apie elektrą, plumerio, dalydės. Turi turėti gera palidėjimą. Gera alga. Pasaulyje po penktos valandos popiet. Tel. Oakland 9511. Mr. Furgatch, 4901 Lake Park Ave. (16-17-18)

Pataplkite Barberiu

Išmokiname barberio amato moksliniu būdu už maža mokesči. Įmokėti reikia tik maža dalygė, o likusiu suma lengviau išmokėjimais. Atsilankykite, raskite arba telefonuokite platemui šiuo: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 5982

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvim, Krikštynom ir Kitokiem Rankielam Sutekiam Patarnavimą. Linkimas Patarnavimas Visiems Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. Tel. VICTORY 9670

Veža Puodus į Graikiją Vandens Distiliavimui

Raudonasis Kryžius Chicagoje paruošė 300 vandens distiliavimo puodus ir juos šių savaitė išveš laivą į Graikiją.

Tokie vandens švarinimui aparatai būtinai reikalingi karo ligoninėm ir pačiai armijai.

Dr. N. D. Cheronis dalyvavo puodų pagaminime dėl vandens distiliavimo. Jie neperdaug dideli ir lengvai galima iš vietos į vietą perkelti. Kiekvienas puodas išsąveš pagaminti apie po 50-60 centų.

Teamsterių Unijos Eiliniai Nariai Skundžiasi

Tik praėjo Chicagoje Tymsterių unijos lokale viešiniukų rinkimai. Laimėjo senieji viešiniukai. Eiliniai nariai, kurie buvo išstatę savo surašą, padavė skundų unijos internacionalui prezidentui Daniel J. Tobin nurodant, kad rinkimai buvę neteisingi.

Eilinių narių komitetas šiandien Indianapolis, Ind., turės konferenciją su unijos prezidentu Tobin.

C.I.O. Unija Laimėjo Balsavimus

Šios savaitės pradžioje įvyko balsavimus Electo-Motive korporacijos, La Grange, Už CIO uniją, tai Automobilių Darbininkų unija, padavė 1,520 darbininkai balsus, o už nepriklausomą uniją, tai kompanijos unija, 512 balsų.

Vadinasi, CIO unija laimėjo balsavimus trim ketvirtadaliais. Industrinės unijos laimėjimas La Grange labai svarbus. Ten pasėkė ir kitų dirbtuvių darbininkai CIO uniją.

Balsavimus prižiūrėjo Darbo Santykių Taryba.

WISCONSIN POULTRY AND MARKET

3227 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Geriausios rūšies paukščiai ir švieži kiaušiniai—ką tik atveža nuo farmų. Kainos ir patarnavimas jus patenkins.

Tel. Victory 3144 F. Mockus, Sav.

Kas Turi Užmokėti Už Pieno Inspekciją?

Tarpe pieno gamintojų ir jo vartotojų stovi pieno kompanijos, kurios superka pieną, pildo į lonkas ir parduoda vartotojams, arba pristato krautuviem.

Kad pienas būtų sveikas, kad būtų švariai paruoštas, tai yra, kad būtų švaru kur karvės stovi, tai yra įsteigta inspekcija. Svarbiausias dalykas, tai kad karvės būtų sveikos.

Iki šiol tas lėšas mokėdavo fermeriai. Jie sako, kad fermeriams perdaug, šiomis dienomis eina viešas apklaušėjimas miesto rotušėm, lūdiams ir argumentavimui, kas turėtų užmokėti pieno sveikatos inspekcijai?

Yra pasiūlyta, kad mokėtų miestai, tai yra Chicago tas mokėtųjai. Žmonės argumentuoja, kad turi užmokėti pieno kompanijos, kurios daro biznį iš pieno, pelnosi ir pralobsta.

Kuo užsihaugs argumentavimai ir kokis bus sprendimas, pamatysime vėliau. Bet aišku, jeigu žmonės, tai yra mieste pieno vartotojai ir provincijos fermeriai stipriai nespriešins, tai suvers ant žmonių tą sumą sumokėti—\$400,000. Bet jeigu žmonės pasipriešins, tai gali perversi tą sumą sumokėti pieno kompanijom.

Suvalkiečių Choro Praktikos

Suvalkiečių dainininkai visi būtinai turi dalyvauti šiose praktikos penktadienį, sausio 17 d., ir antradienį, sausio 21 d., nes bus generalės praktikos kartu su lošimū. Taipigi visi įšifemykite, kad penktadienį, sausio 21 d., generalės praktikos West Side Hall, 2214 W. 23rd Pl.

Taigi, neužmirškite, lys ar saigis, vienok visi atsilankykite, nes tai yra degvėties reikalas.

—J. Mėgėvėčia ir mokytoja S. Pipiraitė.

Leitenantas Costello Priešingas Cenzūros Panaikinimui

Leitenantas Costello yra policijos cenzorius kontroliavimui jūdžių. Žmonės pradėjo priešintis tai cenzurai ir išreikalavo, kad aldermanai į tą dalyką įsimaikytų.

Užvakar įvyko aldermanam parodymas nekurių jūdžių, kurie buvo uždrausti publikai rodyti. Jie nustebo kodėl tuos jūdžius sulaukė. Daugiausiai, tai jūdžiniai rodantai, kaip kudių gimdyne chirurgija padeda, kaip gydoma sifilis ir tt.

Republic Steel darbininkų streiko ir riančių jūdį ir aldermanam cenzoriali nerodė. Argumentavimuose dėlei jūdžių cenzūros Costello spyrėsi, kad cenzura nebūt panaikinta, kad ji pasilikty policijos rankose.

Lietuvių Apšv. ir Meno Klubo Vakaras

Neseniai įsteigtė daug žadančių lietuvių visuomenė klubas, tai Lietuvių Apšvietos ir Meno Klubas. Dabar, kaip jau viskas sutvarkyta, kai klubas inkorporuotas ir turi čarterį, tai laikas pasirodyti plačiai visuomenei.

Vasario 22 dieną, Lietuvių Centro abiejos apatinės svetainės, rengia šamų gimtųjų šokių vakarą.

Tikiemčiai jau platinaim. Jų galima gauti pas klubo narius ir "Vilnius" raštinėje, šokiai bus aliejos salės. Bus šamų muzikantai ir visokių murgamyvių. Lietuvių Apšvietos ir Meno Klubas, iki neseniai pradėjo veikti. Jis mano plačiau šieiti į visuomenę su apšvietos darbais, su meno dalykais ir prisidėti prie radio programų gerinimo.

Prašome visus lietuivius klubo gimtųjų parengime dalyvauti; įžanga tik 25 centai.

Prie progos noriu pranešti, kad šio klubo metinis susirinkimas įvyks šį antradienį, sausio 21 dieną, Liet. Aud. mazojoj salė, kaip 7:30 val. vakare. Bus renkama valdyba ir kiti svarbūs reikalai svarstoma.

—Klubietis.

Apskr. Valdininkų Algos

Nuo 1932 m. iki 1940 m., Cook apskrčio tarnautojų algos padidėjo 53 nuomėjimais ir valdininkų kiekis padaugėjo 16 nuomėjimū.

Apskrčio komisionierius rengia prie būdžeto sudarymo. Šis numato reikalauti \$23,000, 000 šiem metam.

Kaltina Harvester Kompaniją Del Kontrakto Nepasirašymo

Farm Equipment Workers unija (CIO) pasumė telegramą į Washington Nacionali Darbo Santykių Tarybą paaiškinant, kad International Harvester Co. viešininkai kalti dėl nepasirašymo kontrakto; jie kalti dėl taikos nebuvimo industrijoj.

Telegramoj sako, kad kompanijos prezidentas ponas McAlister nenori su darbininkais susitaikyti.

Unija reikalauja, kad darbininkam, būtų minimum alga 75 centai ir valandų.

CIO apgyardos organizatorius Gerald Field kaltina kompanijos viešininkus, kad jie nori griauti uniją. Toliau CIO unijos vadai nurodo, kad jeigu kompanija nesutiks pasirašyti kontrakto, tai ne tik Chicago, ne tik Illinois valstijoje, bet taipgi Indiana ir Wisconsin valstijos International Harvester fabrikuose unija išsauks darbininkus ir streiką.

Registruoja Balandžius Karui

Kiek pirmiau suregistravo "homing" balandžius New York. Dabar tuos balandžius pakelbė registruoja Chicagoje. Jie busią reikalingi apsigynimui tikslam.

Sako, kad tokių balandžių, kuriuos galima pavartoti karo metu susisiekimams, yra apie 900.

Spiria Bedarbius Jieškoti Darbų

Pašalpos administracija spaudžia bedarbių šeimoms jieškoti darbų. Visose stotyse iškabinėta, kad jieškotys privatinėse įstaigose darbu. O kur žmonės ras tuos darbus, kad jų nėra, skundžiasi bedarbiai.

Nuo 1940 metų pradžios iki 1941 m. pradžios Chicagoje 13,347 šeimos gavę darbus privatinėse įstaigose. Kitąp sakant, tiek šeimų šiandien mažiau ant pašalpos.

Trys Fondai, Vienas Centas

Česnakas perskaitė "Naujienose" atsilankymą, kad Amerikos lietuivai duoty pinigų penėjimū iš Lietuvos pas Hitlerį pagėgėly. Česnakas iš to atsišaukimo negalėjo suprasti, ar iš to fondo šelpis ir Smetoną, kai jis atvažiavo į Ameriką?

Česnakas apkratojima, kad nereikia aukauti tokiom fondū, kuris šelpyt Smetoną ir jo buvusius valdininkus.

Lietuvos žmonės džiaugiasi, kad tie parazitai, nekadjaini išbėgo, nes jiem bus geriau, lengvesnis gyvenimas, o čia Pijūsas suskauto tuos parazitus šelpit.

Kadangi Česnakas linkęs prie socialistų, o "Naujienos" danglasi socialistų plunksnom, tai jis pasakino, kur angliuota šelpit Smetoną. Aš tokio socializmo nemoku išvrožyti.

Česnakas aštu dieną sutiko viegną seną pažįstamą, taipgi socialistą. Anas Pijūsas pricielis iš švento rašo išskaiti, kad reikia ir žmonių priekšus šelpit. Jis turia vieną centą ir sako duos dėl Smetonos, bet kad trys fondai, tai nežino ką daryti: vienas socialistų fondas, kitas tautininkų, o trečias klerikalių.

Bet kadangi centą negalima perskelti į tris dalis, tai tas senas socialistas stovi kryžkelėje ir nežino į kuri fonlą būtų važinuj centą duoti.

Česnakas jam patarė: "Nesėk parazitų užantyje, laikyk centą sau!"

—Jus Česnakas.

BRIGHTON PARK

IS LLD 104 KUOPOS METINIO SUSIRINKIMO.

Lietuvių Literatūros Draugijos 104 kp. metinis susirinkimas įvyko sausio 13 d., Hollywood salėje. Šiame kuopos susirinkime prisirašė prie draugijos Frans Venckus. Tai per jubiliejinių narių į kuopą gauta 26 nauji nariai. Kad išpildyti kvotą, tai dar reikia gauti 9 nauji nariai, nes mūsų pasiskyrimas buvo 35 nauji nariai.

Iš kuopos valdybos raportų pasirodė, kad kuopoj yra 100 narių gerame stovyje ir turi išdė \$57,80; tris "Vilnius" šėrus ir du "D. W." šėrus.

Susirinkimam atsilankė iš LLD 1-mo apskr. komiteto atstovos, drg. A. Yuris. Ji ragino visus gerai darbuotis, platinti tikietus, kad gerai pasiektų jubiliejinius parengimus vasario 2 dieną, Lietuvių Centro salėje, 3133 S. Halsted st.

Jis nurodė, kad programos bus gražūs—latvių choros sulos "Mokselivje Gyvenimas". Taipgi dainuos LKM Choras. Jubiliejiniam parengime išdailius dovanas vaikinukam, kurie įrašė į draugiją 10 naujų narių bus apdovanoti atsižymėjimais.

Įžanga į jubiliejinių parengimą išanksto perkant 50 centų, prie durų 65 centai, šokiai 35 centai. Kuopos už parduotuos išanksto tikietus gaus 50 nuomėjimū. Kuopa pasimė tikietu

platinimui. Taipgi išrinko kelis darbininkus pagėbėti tą vakarą: Kiannienė, Gvaldi, Bieliauskas, Grina ir Mainelis.

Zaisių vakare, kuris įvyks sausio 26 d., apsimė dirbti Juraškienė, Šaikiėnė, Bieliauskas ir Kirstukas.

Nutarta išplatinti paimti 30 egz. knygos "Naujoji Lietuva".

Išrinko delegatus į LLD 1-mo apskr. konferenciją, kuri įvyks sausio 26 dieną, "Vilnius" svetainėje, 3116 S. Halsted St., Chicagoje, pradžia 10 val. ryte. Mūsų kuopą konferencijoj atstovaus šie delegatai: Guzevičius, Jokubauskienė, Trijonis, Matuzienė, Tenikaitis, Jokubauskas, Gvaldienė, Tenikaitienė ir Venckus.

Nutarta dienarašio "Laisvės" suvažiavimą pasveikinti su \$5.

Vietiniai Pranešimai

LDS 3-ro APSKRICIO KOMITETO POSĖDIS
LDS 3-ro Apkrčio komiteto posėdis įvyks sausio 20 d., "Vilnius" svetainėje, 7:30 val. vakarą. Visi komiteto nariai ir kuopų pirmininkai arba pasistatimū mokesčiai būti laiku, nes turėdame daug reikalų.

Rait. Juos Mšveičia. (18-18-20)

SUVALKIEČIŲ CHORO NARIAMS

Visi Suvalkiečių Choro nariai mokesčiai būtinai atsilankyti į pamokas penktadienį, sausio 17 ir 21, o svariabūnui kiti penktadienį, sausio 24-tą, West Side Hall, 2244 W. 23rd Pl., nes šios bus tikrai, kaip lošimas. Myktojai.

APŠVIETOS IR MENO KLUBO SUSIRINKIMAS

Ateinantį antradienį, sausio 21 d., 7:30 val. vakarą, Liet. Auditorijos Muzojos salėje, 3133 S. Halsted St., įvyks metinis susirinkimas Lietuvių Apšvietos ir Meno Klubo. Bus valdybos rinkimas ir kiti svarbūs reikalai. Nariai būtinai dalyvaukite. Atsiveikite kauduotai. (18-18-21)

REGĖJIMAS GaliBut Pagerintas

Kartais laikinas vartojimas akininių gali jums pagerinti regėjimą ant vienos akies.
Atsilankykite pas Dr. K. Nurbat-Nurbaitis pataršimui ir prižiūrimui akininku, kurie susipratus ir pagertos jūsų akis.

DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKINIUS NUZEMINTA KAINA
Duodame Pilną Garantiją

BUDRIK Furniture House

Krautuvė su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Nauji Bunny Bun e Hamburgeriai

5c
Ir koki Jie Geri!

Sustok bile kada dėl skanus užsidom. Čia gausite seldžių hamburgerių, karštų kilbasėliu, minkštų gėrimų ir namie darytos chle.

Naudojant J. V. valdies paršūta Jaušela del Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS
New Bunny Bun
3110 S. Halsted Street

M. KLARICH & SON
Kontraktoriai ir Namų Budavotojai
Statome ir pertašome bungalovus dviejų aukštų ir apartamentus; butų ir kabinus, mokyklas, raštinėms stotis, garadarius ir kitus trobesius.
3117-19-21 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.
CALUMET 6509

Po susirinkimo draugės Shaikienė ir Senulienė visus pavaišino gardžiais užkandžiais ir arbata. Tuo ir baigėsi LLD 104 kp. metinis susirinkimas. Nariai linksmi skėristėsi pasiryžę daug dirbti apšvietos srityje.

Rast. J. Tenikaitis.
Medicinos Doktorai
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIENA
Nedėliomis pagal sutartį
Phone Virginia 3316

Dr. V. A. ŠIRKUS
GYDYTOJOS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAUKO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 1 iki 3 p. m., 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9. Apsuodimū 1 iki 12 ryto
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 4 iki 6 vakarų
Tel. Seeley 7218
Namų Telefonas Brunswick 6597

Dr. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki val. vakarų. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1939

Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį.
Phone Yards 3921
Residencijos Kenwood 5197

DR. BERTASH
756 West 25th Street
(Kamp. 504 ir 5. Halsted St.)
VALANDOS: 9:30 ir 6:30 iki 8:00 Choras
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phonens: Grovehill 3111
DR. A. K. BUTKO
LEKTUVRIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakarų
Ofiso Telefonas Lafayette 8668
Namų Tel. Portsmouth 6616

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
Kaiba Rankšiai ir Lentelės
Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

Telefonas HEMlock 9232
ANELIA K. JARUSZ
Physical Therapy & Midwife
6630 S. Western Avenue,
Chicago, Ill.
VALANDOS:
nuo 10 ryto iki 7 vakarų.
Išskyrus šedėdienesius ir sekmaadienis, randant Central Ave. Beve Val. Shore, Ind.
Chicago Michigani City 2799-R3

DENTISTAI
Phonens: Yards 3246
DR. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(art 67th Street)
Valandos: nuo 9 iki 9 vakarais. Seredų pagal sutartį.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠ AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1828
PHONE: STATE 787
Pritalko Akinius
Kreivas Akis
Išlautos.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 25th Street
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

NYTAUTAS TARUTIS
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 6 Val. Vakaru
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 787
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679